

DUSETŲ KAZIMIERO BŪGOS GIMNAZIJA

2015-2016
IR
2016-2017
MOKSLO METŲ
UGDYMO PLANAS

Turinys

DUSETŲ KAZIMIERO BŪGOS GIMNAZIJOS 2015-2016 IR 2016-2017 MOKSLO METŲ	
UGDYMO PLANAS (PROJEKTAS).....	3
I. BENDROSIS NUOSTATOS	3
II. UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMO BENDROSIS NUOSTATOS	4
1. UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ.....	4
2. GIMNAZIJOS UGDYMO TURINIO FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS	5
3. MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS	8
4. SVEIKATA IR GEROVĖ GIMNAZIJoje	8
5. UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS	9
6. MOKYMO SI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS	9
7. GIMNAZIJOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS	
11	
8. UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS	12
9. MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS.....	12
9.1. 1-4 klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas	13
9.2. 5-8, I-IV gimnazijos klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas.....	14
10. MOKINIŲ MOKYMO SI KRŪVIO REGULIAVIMAS	15
11. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS.....	16
12. LAIKINŲJŲ GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS	17
13. UGDYMO TURINIO PLANAVIMO PRINCIPAI	17
14. INDIVIDUALIŲJŲ PROGRAMŲ RENGIMO PRINCIPAI.....	18
III. PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS	19
1. UGDYMO ORGANIZAVIMAS	19
2. PRADINIO UGDYMO BENDROSIS PROGRAMOS UGDYMO DALYKŲ, PREVENCIŲ, INTEGRUOJAMŲJŲ PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS.....	20
IV. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS.....	22
1. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIS NUOSTATOS .	22
2. UGDYMO SRIČIŲ DALYKŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS.....	24
V. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS	28
1. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIS NUOSTATOS	28
2. UGDYMO SRIČIŲ DALYKŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS.....	29
VI. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIŲ DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS	32
1. BENDROSIS NUOSTATOS	32
2. PSICHOLOGINĖS, SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS, SOCIALINĖS PEDAGOGINĖS, SPECIALIOSIOS PAGALBOS TEIKIMAS	33
3. SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS PAGALBOS ORGANIZAVIMAS	34
4. SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS PAGALBOS TEIKIMAS.....	34
5. SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS TEIKIMAS	34
6. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ, MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMAS.....	34
VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS.....	35

PATVIRTINTA
Dusetų Kazimiero Būgos
gimnazijos direktoriaus
2015 m. rugpjūčio mėn. 31 d.
įsakymu Nr. V-110.

**DUSETŲ KAZIMIERO BŪGOS GIMNAZIJOS
2015-2016 IR 2016-2017 MOKSLO METŲ
UGDYMO PLANAS
(PROJEKTAS)**

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. 2015-2016 ir 2016-2017 mokslo metų Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijos ugdymo planas (toliau – ugdymo planas) reglamentuoja pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programų (toliau – ugdymo programų) ir su šiomis programomis susijusių neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijoje. Ugdymo planas sudarytas vadovaujantis 2015-2016 ir 2016-2017 mokslo metų pradinio ugdymo programos bendrojo ugdymo plano, 2015-2016 ir 2016-2017 mokslo metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų nuostatomis, nuostatomis, skirtomis konkrečiai programai vykdyti, kitais teisės aktais.

2. Ugdymo plano tikslas – formuoti ugdymo turinį ir organizuoti procesą taip, kad kiekvienas mokinys pasiektų geresnius ugdymo(si) rezultatus ir įgytų mokymuisi visą gyvenimą būtinų bendrųjų ir dalykinių kompetencijų.

3. Ugdymo plano uždaviniai:

3.1. nustatyti pamokų skaičių, skirtą pradinio, pagrindinio, vidurinio ir neformaliojo ugdymo programoms įgyvendinti;

3.2. nustatyti reikalavimus ugdymo procesui gimnazijoje organizuoti.

4. Ugdymo plano nuostatos ir principai:

4.1. Formuojant mokyklos ugdymo turinį ir rengiant mokyklos ugdymo planą remiamasi mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo informacija, mokyklos veiklos įsivertinimo duomenimis, atsižvelgiama į turimas mokymo priemones, sąlygas ir lėšas.

4.2. Gimnazijos ugdymo planas parengtas vadovaujantis demokratiškumo, prieinamumo, subsidiarumo, bendradarbiavimo, skaidrumo ir viešumo principais.

5. Ugdymo plane vartojamos sąvokos:

Dalyko modulis – apibrėžta, savarankiška ir kryptinga ugdymo programos dalis.

Ekstremalioji situacija – padėtis, kuri gali susidaryti dėl kilusio ekstremalaus (gamtinio, techninio, ekologinio ar socialinio) įvykio ir kelia didelį pavojų žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui, gamtai arba lemia žmonių žūtį, sužalojimą ar didelius turtinius nuostolius. Sprendimą dėl ekstremaliosios situacijos paskelbimo nelaimės apimtoje savivaldybės teritorijoje priima savivaldybės administracijos direktorius, o jeigu ekstremalioji situacija išplinta į daugiau negu tris savivaldybes, valstybės lygio ekstremaliąją situaciją skelbia Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Kontrolinis darbas – žinių, gebėjimų, įgūdžių parodymas arba mokinio žinias, gebėjimus, įgūdžius patikrinantis ir formaliai vertinamas darbas, kuriam atlikti skiriama ne mažiau kaip 30 minučių.

Laikinoji grupė – mokinių grupė dalykui pagal modulį mokytis, diferencijuotai mokytis dalyko ar mokymosi pagalbai teikti.

Gimnazijos ugdymo planas – gimnazijoje vykdomų ugdymo programų įgyvendinimo aprašas, parengtas vadovaujantis Bendraisiais ugdymo planais.

Pamoka – pagrindinė nustatytos trukmės nepertraukiamo mokymosi organizavimo forma.

Specialioji pamoka – pamoka mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, skirta įgimtiems ar įgytiems sutrikimams kompensuoti, išskirtiniams asmens gabumams ugdyti.

Specialiosios pratybos – švietimo pagalbos teikimo forma mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, padedanti įveikti mokymosi sunkumus ir sutrikimus.

Kitos šiame ugdymo plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose švietimą reglamentuojančiuose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

II. UGDYMO PROGRAMŲ VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

1. UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO TRUKMĖ

6. Ugdymo organizavimas:

6.1. Gimnazija dirba penkias dienas per savaitę;

6.2. Mokslo metai skirstomi pusmečiais;

6.3. 2015-2016 mokslo metais:

6.3.1. Mokslo metai prasideda 2015 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2016 m. rugpjūčio 31 d.

6.3.2. Ugdymo proceso ir pusmečių trukmė¹:

Klasės	I pusmetis			II pusmetis			Iš viso savaitių
	Prasideda	Baigiasi	Trukmė, (sav.)	Prasideda	Baigiasi	Trukmė, (sav.)	
1-5					2016-05-31	15	32
6-8, I-IIIg	2015-09-01	2016-01-22	17	2016-01-25	2016-06-03	17	34
IVg					2016-05-26	16	33

6.3.3. Mokinių atostogų trukmė:

Atostogos	Klasės	Prasideda	Baigiasi
Rudens	visos	2015-10-26	2015-10-30
Žiemos (Kalėdų)	visos	2015-12-28	2016-01-08
Papildomos ²	1-5	2016-02-15	2016-02-22
Žiemos	6-8, I-IVg	2016-02-15	
Pavasario (Velykų)	visos	2016-03-21	2016-03-25
Pavasario (Velykų)*	IVg	2016-05-25	
Papildomos	1-5	2016-04-18	2016-04-22
Vasaros	1-5	2016-06-01	2016-08-31
	6-8, I-IIIg	2016-06-06	
	IVg	2016-05-27	

* už egzamino dalies laikymo dieną per pavasario (Velykų) atostogas.

6.4. 2016-2017 mokslo metais:

6.4.1. Mokslo metai prasideda 2016 m. rugsėjo 1 d., baigiasi 2017 m. rugpjūčio 31 d.

6.4.2. Ugdymo proceso ir pusmečių trukmė:

¹ Gimnazijos tarybos 2015 06 26 nutarimas. Prot. Nr. F-1, gimnazijos direktoriaus 2015 08 31 įsakymas Nr. V-.

² Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4. Gimnazijos tarybos 2015 06 26 nutarimas. Prot. Nr. F-1.

Klasės	I pusmetis			II pusmetis			Iš viso savaičių
	Prasideda	Baigiasi	Trukmė, (sav.)	Prasideda	Baigiasi	Trukmė, (sav.)	
1-5	2016-09-01	2017-01-20	17	2017-01-23	2017-05-30	15	32
6-8, I-IIIg					2017-06-02	17	34
IVg					2017-05-25	16	33

6.4.3. Mokinių atostogų trukmė:

Atostogos	Klasės	Prasideda	Baigiasi
Rudens	visos	2016-10-31	2016-11-04
Žiemos (Kalėdų)	visos	2016-12-27	2017-01-06
Papildomos	1-5	2017-02-13	2017-03-20
Žiemos	6-8, I-IVg	2017-02-17	
Papildomos	1-5	2017-03-13	2017-03-17
Pavasario (Velykų)	visos	2017-04-10	2017-04-14
Pavasario (Velykų)*	IVg	2017-05-24	
Vasaros	1-5	2017-05-31	2017-08-31
	6-8, I-IIIg	2017-06-05	
	IVg	2017-05-26	

* už egzaminų dalies laikymo dieną pavasario (Velykų) atostogų metu.

7. Gimnazijos IV klasės mokiniui, laikant pasirinktą brandos egzaminą ugdymo proceso metu, jo pageidavimu gali būti suteikiama laisva diena prieš brandos egzaminą. Ši diena įskaičiuojama į mokymosi dienų skaičių.

8. Gimnazijos direktorius, iškilus situacijai, keliančiai pavojų mokinių sveikatai ar gyvybei, ar paskelbus ekstremaliąją situaciją, priima sprendimus dėl ugdymo proceso koregavimo. Apie priimtus sprendimus direktorius informuoja savivaldybės vykdomąją instituciją ar jos įgaliotą asmenį.

9. Jei oro temperatūra 20 laipsnių šalčio ar žemesnė, į gimnaziją gali nevykti 1-5 klasių mokiniai, esant 25 laipsniams šalčio ar žemesnei temperatūrai – 6-8 ir I-IV gimnazijos klasių mokiniai. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių, į dienyną įrašoma „Pamoka nevyko dėl šalčio“.

2. GIMNAZIJOS UGDYMO TURINIO FORMAVIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

10. Gimnazijos ugdymo turinys formuojamas pagal gimnazijos tikslus, konkrečius mokinių ugdymo(si) poreikius ir įgyvendinamas, vadovaujantis pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašais, tvirtinamais Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro (toliau – Ugdymo programų aprašai), Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. ISAK-2433 „Dėl Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Pagrindinio ugdymo bendrosios programos), Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-269 „Dėl Vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – Vidurinio ugdymo bendrosios programos), bendraisiais ugdymo planais, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi for-

mų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas).

11. Gimnazija, formuodama ugdymo turinį ir rengdama ugdymo planą, remiasi švietimo stebėsenos, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija, standartizuotų testų 4 ir 8 klasėse, nacionalinio mokinių pasiekimų tyrimo 4, 6 ir 8 klasėse, brandos egzaminų rezultatais, mokyklos veiklos įsivertinimo duomenimis.

12. Gimnazijos formuojamo ugdymo turinio dalį sudaro mokykloje ir už jos ribų vykdoma kultūrinė, meninė, pažintinė, kūrybinė (toliau – pažintinė ir kultūrinė veikla), sportinė, praktinė, socialinė, prevencinė, vertybinių nuostatų ugdymo veikla, siejama su gimnazijos tikslais, mokinių mokymosi poreikiais. Ji organizuojama nuosekliai per visus mokslo metus, įvairiose mokymosi aplinkose. Pažintinei ir kultūrinei veiklai per mokslo metus skiriama nuo 30 iki 60 pamokų (nuo 5 iki 10 mokymosi dienų).

13. Mokymosi dienų, skiriamų pažintinei ir kultūrinei veiklai, sporto, praktinei, socialinei, prevencinei veiklai, organizavimas:¹

13.1. dalį (40-45) pamokų gimnazija organizuoja bendrus renginius, kuriuose dalyvauja visi mokiniai. Renginių planą sudaro klasių auklėtojų metodinė grupė, jį tvirtina gimnazijos direktorius iki rugsėjo 10 dienos;

13.2. kitas (15-20) pamokų organizuoja klasės ar jų grupės pagal savo veiklos planus (išvykos, ekskursijos, pažintys su darbo pasauliu, konkursai, varžybos, konferencijos, profesinio informavimo, karjeros planavimo, darnaus vystymosi ir kiti projektai bendradarbiaujant su šalies muziejais, teatrais, bibliotekomis, kultūros centrais ir kitomis įstaigomis ir pan.);

13.3. per tas pamokas (dienes) mokinių ugdymas vykdomas pagal atskirą direktoriaus įsakymą. Mokytojai veiklą fiksuoja elektroninio dienyno langelyje „Pamokos tema“, įrašant „Pažintinė ir kultūrinė veikla. ... (data) gimnazijos direktoriaus įsakymas Nr. ...“

14. Pažintinės ir kultūrinės veiklos planas 2015-2016 m. m. ir 2016-2017 m. m.²

<i>Eil. Nr.</i>	<i>Veikla</i>	<i>Mėnuo</i>	<i>Atsakingas</i>
1.	Rugsėjo 1 –oji - Mokslo ir žinių diena	Rugsėjis	Administracija, klasių auklėtojai, mokytojai
2.	Rudens ekskursijos, išvykos, žygiai „Pažinkime savo kraštą“	Spalis	Klasių auklėtojai, mokytojai
3.	Gimnazijos vardo diena	Lapkritis	Metodinė taryba, Lietuvių kalbos metodinė grupė, Mokinių taryba
4.	Pasiruošimas Šv. Kalėdoms „Švenčių belaukiant“	Gruodis	Klasių auklėtojai ir IIIg klasių mokiniai
5.	Naujametinis karnavalas	Gruodis	Klasių auklėtojai ir IIIg klasių mokiniai
6.	Ugdymo karjerai diena	Vasaris	Profesinio veiklinimo organizatorė, klasių auklėtojai
7.	Ekologinė diena. Akcijos „Darom 2016“, „Darom 2017“	Balandis	Klasių auklėtojai, mokytojai
8.	Mokslo metų baigimo šventė. Sporto ir sveikatos diena.	Birželis	Kūno kultūros mokytojai, klasių auklėtojai

Pastabos: 1. Pažintinės klasių išvykos/ekskursijos/žygiai, edukacinės kelionės – bent dvi dienos (po Lietuvą, į teatrus, muziejus, įstaigas, kultūros renginius, parodas ir pan.)

2. Konkreti veiklos/dienos data derinama su metodine taryba, priderinama prie brandos egzaminų ir pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo datų (centrų).

3. Šios dienos įskaičiuojamos į mokymosi dienų skaičių.

15. Atsiradus bendruosiuose ugdymo planuose nenumatytiems atvejams, gimnazija ugdymo proceso metu koreguoja gimnazijos ugdymo planą arba mokinio individualų ugdymo planą, atsi-

¹ Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4. Gimnazijos tarybos 2015 06 26 nutarimas. Prot. Nr. F-1.

² Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4

žvelgdama į mokymo lėšas ir išlaikydama minimalų pamokų skaičių dalykų bendrosioms programoms įgyvendinti.

16. Ugdymo procesas gimnazijoje organizuojamas pamokų forma. Pamokos trukmė 1 klasėje – 35 min., 2-8 ir I-IV gimnazijos klasėse – 45 min.

17. Gimnazijoje mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas fiksuojamas elektroniniame dienynė (toliau – dienynė), vadovaujantis Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijos elektroninio dienyno tvarkymo nuostatais, patvirtintais gimnazijos direktoriaus 2012 m. rugsėjo 5 d. įsakymu Nr. V-161.

18. Švietimo pagalbą gimnazijoje teikia socialinis pedagogas, psichologas, logopedas ir specialusis pedagogas. Šių darbuotojų darbo grafiką tvirtina gimnazijos direktorius iki rugsėjo 5 d. Specialiųjų pratybų, konsultacijų laiką su mokomųjų dalykų mokytojais, mokiniais ir jų tėvais (globėjais, rūpintojais), specialistai suderina individualiai.¹

19. Vadovėliai ir kitos mokymo(si) priemonės pasirenkamos ir įsigyjamos vadovaujantis Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijos aprūpinimo bendrojo lavinimo dalykų vadovėliais ir mokymo priemonėmis tvarkos aprašu, patvirtintu gimnazijos direktoriaus 2010 m. lapkričio 5 d. įsakymu Nr. V-48.

20. Pamokos, skirtos mokinių ugdymo(si) poreikiams tenkinti, gali būti naudojamos:

20.1. mokymosi pagalbai teikti:

20.1.1. individualiam darbui su mokiniu (-iais), kuriam (-iems) reikalinga papildoma mokytojo arba specialioji pedagoginė pagalba (nedidinant mokiniui privalomų ugdymo valandų skaičiaus per savaitę, pvz., kai vienu metu dirba du mokytojai: mokytojas ir mokytojo padėjėjas arba mokytojas ir specialusis pedagogas);

20.1.2. individualioms ir grupinėms, ilgalaikėms ir trumpalaikėms konsultacijoms, skirtoms mokinių mokymosi pasiekimams gerinti;

20.2. mokinio pasirinktiems dalykams, dalykų moduliams mokytis;

20.3. ugdymui diferencijuoti;

20.4. projektinei, kūrybinei ir kitai mokinių ugdomajai veiklai (pvz. techninei kūrybinei, gamtamokslinio tyrinėjimo ir eksperimentavimo skaitymo gebėjimų ugdymo ir kt.), padedančiai siekti Bendrosios programos tikslų;

20.5. gimnazijos pasirinktoms prevencinėms ir kitoms programoms įgyvendinti,

20.6. ruošimuisi konkursams, olimpiadoms, renginiams;

20.7. antrajai užsienio kalbai mokytis 5-8, I-II gimnazijos klasėse, jeigu mokoma dviejų kalbų – rusų ir prancūzų.²

21. Gimnazija, organizuodama ugdymo procesą, gali intensyvuoti dalykų mokymą per dieną, savaitę, mokslo metus ar nustatyti kitokį mokymosi periodą. Intensyvinant mokymąsi:

21.1. per dieną dalykui mokytis galima skirti ne vieną, o keletą viena po kitos vykstančių pamokų, taip sudarant sąlygas organizuoti eksperimentus gamtos mokslų pamokose, projektinius darbus ir kt.;

21.2. pamokas numatyti ne po vieną kiekvienai dienai, bet po daugiau tik keletui savaitės dienų;

21.3. per mokslo metus tam tikrą laikotarpį, pavyzdžiui, antrąjį pusmetį ar pan., dalyko mokytis rekomenduojama intensyviau.

21.4. Sprendimus dėl dalykų mokymo intensyvinimo, įvertinusi mokomųjų dalykų metodinių grupių siūlymus, priima metodinė taryba.³

¹ Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

² Mokytojų tarybos 2011 06 09 nutarimas. Protokolo Nr. H-5.

³ Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

3. MOKINIO INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO SUDARYMAS

22. Mokinio individualus ugdymo planas – tai kartu su mokiniu sudaromas jo gebėjimams ir mokymosi poreikiams pritaikytas mokymosi planas. Individualiu ugdymo planu siekiama padėti mokiniui planuoti, kaip pagal savo galias pasiekti aukštesnius ugdymo(si) pasiekimus, ugdyti(s) asmeninę atsakomybę, gebėjimus, įgyvendinti išsikeltus tikslus.

23. Dvejų metų individualus ugdymo planas sudaromas kiekvienam mokiniui, kuris mokosi pagal vidurinio ugdymo programą. Mokinio individualiame ugdymo plane nurodomi dalykai ar dalykų grupės, kurių mokosi, kokiu kursu, kiek pamokų skiriama, kokius pasirenkamuosius dalykus, dalykų modulius mokinsys mokosi, ir kt. Mokinys individualų ugdymo planą suderina su gimnazijos galimybėmis. Individualaus ugdymo plano formą mokiniui siūlo gimnazija (žr. 4 priedą).¹

24. Individualus ugdymo planas sudaromas mokiniui, kuris mokomas namie pagal pagrindinio ugdymo programą.

25. Individualus ugdymo planas gali būti sudaromas mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, kuriam kyla mokymosi sunkumų. Planas turėtų sudaryti galimybes stebėti mokinio pažangą. Sudarant individualų ugdymo planą, rekomenduojama atsižvelgti į gimnazijoje turimą informaciją apie mokinį ir jo mokymosi pasiekimus. Individualus ugdymo planas turi būti aiškus ir suprantamas mokiniui ir jo tėvams (globėjams, rūpintojams). Plane rekomenduojama nurodyti sritį, dalyką, dėl kurio kyla mokymosi sunkumų, jų priežastis, numatyti priemones, kaip bus šalinami iškilę mokymosi sunkumai, numatyti mokymosi uždavinius, apibrėžti sėkmės kriterijus, mokinio indėlį į mokymąsi, reikiamą mokymosi pagalbą. Dėl individualaus plano sudarymo tikslingumo, laikotarpio, formos sprendžia gimnazijos vaiko gerovės komisija.²

26. Mokinio individualus ugdymo planas rengiamas ir įgyvendinamas bendradarbiaujant mokytojams, mokiniams, mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), gimnazijos direktoriaus pavaduotojui ugdymui, švietimo pagalbos specialistams.

27. Mokinių individualūs ugdymo planai nuolat peržiūrimi ir, jeigu reikia, koreguojami.

4. SVEIKATA IR GEROVĖ GIMNAZIJOJE

28. Gimnazija, įgyvendindama pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas:

28.1. vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos ir saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2011. Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – Higienos norma);

28.2. sudaro sąlygas mokiniui mokytis pagarba vienas kitam tarp mokinių, mokinių ir mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų grįstoje, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, laiku pastebi ir nedelsdama sustabdo patyčių ir smurto apraiškas, užtikrina higienos reikalavimų neviršijantį mokymosi krūvį;

28.3. sudaro sąlygas mokiniui ugdytis bendrąsias kompetencijas, aktyviai veikti, tyrinėti, bendrauti ir bendradarbiauti įvairiose veiklose ir fizinėse bei virtualiose aplinkose, dalį formaliojo ir neformaliojo švietimo veiklų organizuodama už gimnazijos ribų (gamtoje, muziejuose, įvairiose įstaigose ir pan.).

29. Į gimnazijos ugdymo turinį integruojama Sveikatos ugdymo bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290 „Dėl Sveikatos ugdymo bendrosios programos patvirtinimo“.

30. Sveikatos ugdymo bendrosios programos vykdymas integruojamas į dalykų turinį, ne-

¹ Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

² Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

formaliojo švietimo ir klasės auklėtojo veiklą bei dalyvauti įgyvendinant visuomenės sveikatos specialisto parengtą planą. Integravimo nuostatos nurodytos šio ugdymo plano 56 punkte.¹

31. Gimnazijoje sudaromos sąlygos mokiniui kasdien turėti dvi po 25 min. trukmės fiziškai aktyvias pertraukas tarp pamokų.

32. Gimnazija planuoja ir organizuoja kryptingus sveikos gyvensenos, sveikatos saugojimo ir stiprinimo renginius.

33. Gimnazija ugdymo(si) aplinką kuria, vadovaudamasi Higienos norma, Ugdymo programų aprašais.

5. UGDYMO DIFERENCIJAVIMAS

34. Mokiniai skiriasi savo patirtimi, motyvacija, interesais, siekiais, gebėjimais, mokymosi stiliumi, pasiekimų lygiu ir kt., tai lemia skirtingus mokymosi poreikius. Diferencijuotu ugdymu atsižvelgiama į šiuos poreikius, nes mokiniui turi būti pritaikomi mokymosi uždaviniai ir užduotys, ugdymo turinys, metodai, mokymo(si) priemonės, tempas, mokymosi aplinka ir skiriamas laikas. Diferencijuoto ugdymo tikslas – sudaryti sąlygas kiekvienam mokiniui sėkmingiau mokytis. Juo taip pat kompensuojami brendimo, mokymosi tempo netolygumai, atsirandantys vertikalios skirtumo klasėmis pagal mokinių amžių sistemoje.

35. Diferencijavimas gali būti taikomas:

35.1. mokiniui individualiai;

35.2. mokinių grupei:

35.2.1. pasiekimų skirtumams mažinti, gabumams plėtoti, pritaikant įvairias mokymosi strategijas;

35.2.2. tam tikroms veikloms atlikti (projektiniai, tiriamieji mokinių darbai, brandos darbai, darbo grupės), sudarant mišrias arba panašių polinkių, interesų mokinių grupes.

36. Mokinių perskirstymas ar priskyrimas grupei, nepažeidžiantis jų priklausymo nuolatinės klasės bendruomenei, gali būti trumpo laikotarpio – tik tam tikroms užduotims atlikti arba tam tikro dalyko pamokoms. Dėl pergrupavimo tikslų ir principų turi būti tariamasi su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais), jis neturi daryti žalos mokinio savivertei, tolesnio mokymosi galimybėms, mokinių santykiams klasėje ir gimnazijoje.

37. Kaip ugdymo procese įgyvendinamas diferencijavimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytų pasiekimų analizuoja ir priima sprendimus dėl tolesnio ugdymo diferencijavimo gimnazijos metodinė taryba, bendradarbiaudama su dalykų mokytojais, direktoriaus pavaduotoju ugdymui.² Priimant sprendimus atsižvelgiama į mokinio mokymosi motyvaciją ir ugdymo turinio pasirinkimą, individualią pažangą ir sąmoningai keliamus mokymosi tikslus.

6. MOKYMOSI PASIEKIMŲ GERINIMAS IR MOKYMOSI PAGALBOS TEIKIMAS

38. Gimnazijoje mokymosi pasiekimų gerinimą ir mokymosi pagalbos organizavimą koordinuoja vaiko gerovės komisijos pirmininkas.³

39. Mokymosi pagalbos organizavimas aprėpia ne tik priimamus sprendimus ir įgyvendinamas priemones, bet ir tų priemonių poveikio analizę.

¹ Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

² Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

³ Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

40. Mokinių pasiekimus mokytojai nuolat stebi, apie atsiradusius mokymosi sunkumus informuoja gimnazijos švietimo pagalbos specialistus, mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus) ir kartu priima sprendimus vaiko gerovės komisijos posėdžiuose dėl mokymosi pagalbos suteikimo.

41. Mokymosi pagalbą mokiniui suteikiama, kai:

41.1. jo pasiekimų lygis (vieno ar kelių dalykų) žemesnis, nei numatyta Pradinio bei Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, ir mokinys nedaro pažangos;

41.2. kontrolinis darbas įvertinamas nepatenkinamai;

41.3. mokinys dėl ligos ar kitų priežasčių praleido dalį pamokų ir pan.

42. Mokymosi pagalba teikiama laiku, atsižvelgiant į mokinio mokytojo ar švietimo pagalbos specialisto rekomendacijas, ir turi atitikti mokinio mokymosi galias. Mokymosi pagalbos teikimo dažnumas ir intensyvumas priklauso nuo jos poreikio mokiniui, atsižvelgus į mokinio mokytojo rekomendacijas.

43. Gimnazija, keldama uždavinį pagerinti mokinių pasiekimus konkrečiose srityse, atsižvelgia į mokinių poreikius, tėvų lūkesčius, gimnazijos kontekstą, pasirenka veiksmingas priemones šiems uždaviniams įgyvendinti.

44. Mokymosi pagalbą rekomenduojama teikti:¹

44.1. pirmiausia – pamokoje kaip grįžtamąjį ryšį, pagal jį nedelsiant turi būti koreguojamas mokinio mokymasis, pritaikant tinkamas mokymo(si) užduotis ir metodikas;

44.2. organizuojant pačių mokinių pagalbą kitiems mokiniams;

44.3. skiriant trumpalaikes ar ilgalaikes konsultacijas, kurių trukmę rekomenduoja mokantis mokytojas ar nustato gimnazijos vaiko gerovės komisija pagal mokymosi pagalbos poreikį.

45. Teikiant mokymosi pagalbą, gali būti sudaromos mokinių, kuriems reikia panašaus pobūdžio pagalbos, grupės. Šios grupės gali būti sudaromos ir iš gretimų klasių mokinių. Individualiai mokymosi pagalba gali būti skiriama tik atsižvelgus į turimas mokinio krepšelio lėšas.

46. Konsultacijų organizavimas:²

46.1. konsultacijos neįskaičiuojamos į maksimalų mokinio pamokų skaičių per savaitę;

46.2. konsultacijų laikas įrašomas į pamokų tvarkaraštį. Mokiniai ir mokytojas jį gali keisti tarpusavio susitarimu. Rekomenduojama konsultacijas organizuoti per 5-7 pamokas;

46.3. pamokų apskaita vykdoma elektroniniame dienyne;

46.4. konsultacijas gali teikti vyr. mokytojo ir aukštesnę kvalifikacinę kategoriją turintis mokytojas;

46.5. konsultacijas teikiantis mokytojas konsultacijų programų, teminių planų parengti nepivalo.

47. Siekiant pagerinti mokinių pažangą ir pasiekimus, rekomenduojama:

47.1. suteikti pagalbą pirmiausia tiems mokiniams, kurių pasiekimai žemi arba aukščiausi;

47.2. sudaryti sąlygas gimnazijoje atlikti namų darbų užduotis;

47.3. stiprinti mokinių motyvaciją kryptingai veikti, siekiant mokymosi tikslų;

47.4. tobulinti gimnazijos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarką, itin daug dėmesio skiriant formuojamajam vertinimui pamokoje, diagnostiniam vertinimui.

47.5. sudaryti sąlygas mokytojams tobulinti ugdymo individualizavimo metodiką, prireikus pasitelkti švietimo pagalbos specialistus ugdymo turiniui planuoti ir laiku koreguoti, atsižvelgiant į mokinių mokymosi pagalbos poreikius;

47.6. sudaryti galimybes mokytojams tobulinti profesines žinias, ypač dalykines kompetencijas ir gebėjimus, organizuoti ugdymo procesą įvairių gebėjimų ir poreikių mokiniams;

47.7. aktyviau įtraukti į vaiko ugdymo procesą mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus), ne tik sprendžiant vaikų ugdymosi problemas, bet ir teikiant įvairią mokymosi pagalbą, supažindinant

¹ Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

² Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

su darbo ir profesijų pasauliu, organizuojant gimnazijos gyvenimą.

48. Gimnazijos metodinė taryba parengia mokinių pasiekimų gerinimo priemonių planą, atsižvelgdama į esamus mokinių pasiekimus, gimnazijos įsivertinimo anketų, nacionalinių mokinių pasiekimų tyrimų duomenis.¹

49. Pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti, mokymosi pagalbai teikti, pradinio ir pagrindinio ugdymo programoje gali būti naudojamos:

49.1. individualioms ir grupinėms konsultacijoms, kurios skirtos mokymosi pagalbai teikti;

49.2. individualiam darbui su 1-4 klasės mokiniu (-iais), kuriam (-iems) reikalinga specialioji pedagoginė pagalba (nedidinant mokiniui privalomų ugdymo valandų skaičiaus per savaitę, pvz., kai vienu metu dirba du mokytojai: mokytojas ir mokytojo padėjėjas arba mokytojas ir specialusis pedagogas);

49.3. pasirenkamiesiems dalykams mokytis;

49.4. dalyko moduliams mokytis;

49.5. dalyko papildomoms pamokoms;

49.6. suteikiant pagalbą namų darbams ruošti;

49.7. klasei dalyti į mažesnes grupes (pvz., praktikos ir eksperimentiniams darbams, kūno kultūrai, doriniam ugdymui ir kt.);

49.8. projektinei, kūrybinei ir kitai mokinių ugdomajai veiklai (pvz., techninei kūrybinei, gamtamokslinio tyrinėjimo ir eksperimentavimo, skaitymo gebėjimų ugdymo ir kt.), padedančiai siekti Bendrųjų programų tikslų;

49.9. kitiems mokinio ugdymo poreikiams tenkinti.

7. GIMNAZIJOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

50. Tikslai:

50.1. numatyti ir užtikrinti tėvų galimybes kartu su mokytojais ir mokiniais dalyvauti planuojant, įgyvendinant ugdymo procesą ir priimant sprendimus;

50.2. nuolat informuoti tėvus apie gimnazijoje organizuojamą ugdymo procesą, mokymosi pasiekimus ir mokymosi pagalbos teikimą;

50.3. užtikrinti abipusį savalaikį grįžtamosios informacijos apie mokinių mokymąsi perdavimą tarp gimnazijos ir mokinių tėvų.

51. Gimnazija ir tėvai (globėjai, rūpintojai) bendradarbiauja įvairiomis formomis:

51.1. tėvai dalyvauja gimnazijos veiklos planavime;

51.2. gimnazijoje organizuojami bendri tėvų susirinkimai;

51.3. organizuojami klasės tėvų susirinkimai;

51.4. individualūs pokalbiai;

51.5. bendraujama panaudojant elektroninio dienyno pranešimus, anketas;

51.6. teikiamos konsultacijos karjeros planavimo klausimais;

51.7. planuojami ir organizuojami bendri mokinių ir tėvų renginiai;

51.8. ne rečiau kaip kartą per mokslo metus gimnazijoje organizuojamos atvirų durų dienos.²

52. Gimnazija užtikrina, kad vyktų abipusis ir savalaikis grįžtamosios informacijos apie mokinių mokymąsi perdavimas tarp gimnazijos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų).

53. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) nuolat informuojami apie gimnazijoje organizuojamą ugdymo procesą, ar mokymosi pasiekimus, mokymo(si) pagalbos teikimą. Tėvai (globėjai, rūpintojai) padeda gimnazijai spręsti problemas, susijusias su vaiko mokymosi pasiekimų gerinimu.

¹ Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

² Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

- 54.** Gimnazija konsultuoja ir skatina mokinių tėvus:
- 54.1. sukurti mokiniams tinkamą edukacinę aplinką ir padėti mokytis namuose;
 - 54.2. savo pagristais lūkesčiais motyvuoti vaiką mokytis;
 - 54.3. sudaryti galimybes vaikams dalyvauti neformaliojo švietimo veiklose, išsakyti gimnazijos tobulinimo lūkesčius.

8. UGDYMO TURINIO INTEGRAVIMAS

- 55.** Į gimnazijos ugdymo turinį integruojama:
- 55.1. Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. kovo 17 d. įsakymu Nr. ISAK-494 „Dėl Alkoholio, tabako ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimo prevencijos programos patvirtinimo“;
 - 55.2. Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2007 m. vasario 7 d. įsakymu Nr. ISAK-179 „Dėl Rengimo šeimai ir lytiškumo ugdymo programos patvirtinimo“;
 - 55.3. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V- 72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“.
- 56.** Šios programos:¹
- 56.1. integruojamos į dalykų ugdymo turinį;
 - 56.2. įgyvendinamos, skiriant tam mokymosi dienų per mokslo metus;
 - 56.3. įgyvendinamos kaip neformaliojo vaikų švietimo veiklų dalis.
- 57.** Iki rugpjūčio 31 d. dalykų metodinėse grupėse aptariamos programų, nurodytų šio plano 55 punkte integracijos galimybės, informacija pateikiama gimnazijos metodinei tarybai.
- 58.** Iki rugsėjo 10 dienos metodinė taryba sudaro integruotų pamokų, renginių ir kitų veiklų planą
- 59.** Jei integruojamoji programa integruojama į dalyko turinį, dienyne integruojamųjų pamokų apskaitai užtikrinti nurodoma integruojama tema dalykui skirtame apskaitos puslapyje.
- 60.** Gimnazijos metodinė taryba analizuoja mokinių pasiekimus ir pažangą mokantis pasirinktu būdu įgyvendinamą integruojamąją programą ir priima sprendimus dėl įgyvendinimo kokybės gerinimo ar tolesnio turinio integravimo, taip pat stebi kaip ugdymo procese įgyvendinamas ugdymo turinio integravimas, kaip mokiniams sekasi pasiekti dalykų bendrosiose programose numatytus rezultatus, ir priima sprendimus dėl tolesnio mokymo organizavimo būdo.

9. MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

- 61.** Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas yra gimnazijos ugdymo turinio dalis ir derinami su keliamais ugdymo tikslais ir ugdymo proceso organizavimu. Vertinant mokinių pažangą ir pasiekimus, ugdymo procese vadovaujamosi Bendrosiomis programomis, Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256 „Dėl Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo sampratos“ (toliau – Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata), Ugdymo programų aprašais, gimnazijos Mokinių pažangos ir pasiekimų tvarkos aprašu, patvirtintu 2013 m. kovo 18 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-49.
- 62.** Ugdymo procese turėtų vyrauti mokytis padedantis formuojamasis vertinimas – mokinio mokymosi stebėjimas, laiku teikiamas atsakas (grįžtamasis ryšys) ir ugdymo turinio pritaikymas.
- 63.** Diagnostinis vertinimas turi padėti nustatyti mokinio pasiekimus ir pažangą tam tikro mokymosi etapo pradžioje ir pabaigoje, kad būtų galima numatyti tolesnio mokymosi žingsnius,

¹ Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

suteikti mokymosi pagalbą sunkumams įveikti.

64. Mokinių pasiekimų patikrinimas diagnostikos tikslais prieš mokymą ir mokymo procese atliekamas reguliariai, kaip reikia pagal dalyko mokymosi logiką ir gimnazijos susitarimus: mokiniai atlieka kontrolinius darbus ar kitas vertinimo užduotis, kurios parodo tam tikro laikotarpio pasiekimus, yra įvertinamos sutartine forma (pažymiais ar kaupiamaisiais balais ir kt.). Atliekant diagnostinį vertinimą, gali būti atsižvelgiama į formuojamojo vertinimo metu surinktą informaciją. Diagnostinio vertinimo informacija būtina remtis, analizuojant mokinių pažangą ir poreikius, keičiant tolesnius mokymo ir mokymosi tikslus.

65. Gimnazija, siekdama padėti kiekvienam mokiniui pagal galias pasiekti aukštesnius ugdymo(si) rezultatus:

65.1. pritaiko mokymą pagal mokinio gebėjimus, kad jis galėtų siekti aukštesnių rezultatų;

65.2. užtikrina mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo būdų ir formų dermę gimnazijoje (ypač mokytojams, dirbantiems su ta pačia klase, remiasi vertinimo metu sukauptą informaciją;

65.3. kartu su mokinių tėvais (globėjais) aptaria mokinių daromą pažangą, mokymosi pasiekimus ir numato būdus gerinti mokinio ugdymo(si) pasiekimus, prireikus koreguoja mokinio individualų ugdymo planą;

65.4. informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus) apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu ir gimnazijos Mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimo tvarka, patvirtinta 2013 m. birželio 18 d. direktoriaus įsakymu Nr. V-105;

65.5. prireikus koreguoja mokinio individualų ugdymo planą. Kartu su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) aptaria mokinių daromą pažangą, mokymosi pasiekimus ir numato, kaip juos gerinti ir pritaikyti turinį.

66. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas fiksuojamas elektroniniame dienyne.

67. Mokinių pažanga ir pasiekimai reguliariai aptariami mokytojų tarybos posėdžiuose, tėvų (globėjų, rūpintojų) susirinkimuose.

9.1. 1-4 klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas

68. Mokytojas planuoja mokinių ugdymosi pasiekimus ir vertinimą remdamasis gimnazijos ugdymo turinio planavimo principais (žr. 13 punktą), atsižvelgdamas į klasės mokinių ugdymosi pasiekimus, poreikius ir galimybes.

69. Planuodamas 1 klasės mokinių pasiekimus ir vertinimą mokytojas susipažįsta su priešmokyklinio ugdymo pedagogo parengtomis rekomendacijomis apie vaiko pasiekimus.

70. Vertinant mokinių pasiekimus ir pažangą taikomas formuojamasis, diagnostinis, apibendrinamasis vertinimas:

70.1. formuojamasis vertinimas atliekamas nuolat ugdymo proceso metu, teikiant mokiniui informaciją (dažniausiai žodžiu, o prireikus ir raštu, t. y. parašant komentarą) apie jo mokymosi eigą, esamus pasiekimus ar nesėkmes;

70.2. diagnostinis vertinimas pagal iš anksto aptartus su mokiniais vertinimo kriterijus paprastai atliekamas tam tikro ugdymo(si) etapo (temos, kurso) pradžioje ir pabaigoje, siekiant diagnozuoti esamą padėtį: nustatyti mokinio pasiekimus ir padarytą pažangą, numatyti tolesnio mokymosi galimybes:

70.2.1. atsižvelgiant į tai, kas norima įvertinti (vertinimo tikslą), gali būti taikomi įvairūs diagnostinio vertinimo metodai: praktinės, kūrybinės užduotys, kontroliniai, projektiniai darbai, testai. Per dieną neturėtų būti atliekamas daugiau nei vienas diagnostinis darbas;

70.2.2. informacija apie mokymosi rezultatus (kontrolinių, testų ir kitų užduočių atlikimo) mokiniams ir tėvams (globėjams) teikiama trumpais komentarais, lygiai nenurodomi, taip pat nenaudojami pažymių pakaitai (raidės, ženklai, simboliai ir pan.);

70.2.3. mokytojas renkasi vertinimo informacijos kaupimo būdus ir formas (pvz.: vertinimo aplanką, vertinimo aprašą, pasiekimų knygelę ar kt.);

70.3. apibendrinamasis vertinimas atliekamas pusmečio, mokslo metų ir pradinio ugdymo programos pabaigoje. Pusmečio mokinių pasiekimai apibendrinami vertinant mokinio per pusmetį padarytą pažangą, orientuojantis į Bendrojoje programoje aprašytus mokinių pasiekimų lygių požymius ir įrašomi:

70.3.1. elektroniniame dienyne:

70.3.1.1. mokinių mokymosi pasiekimų apskaitos suvestinės atitinkamose skiltyse įrašomas ugdymo dalykų apibendrintas mokinio pasiekimų lygis (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokiniui nepasiekus patenkinamo pasiekimų lygio įrašoma „nepatenkinamas“;

70.3.1.2. dorinio ugdymo pasiekimai įrašomi atitinkamoje dienyno skiltyje, nurodoma padaryta arba nepadaryta pažanga: „p.p“ arba „n.p“;

70.3.1.3. specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių, ugdomų pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, bei specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama atitinkamoje dienyno skiltyje įrašant „p.p.“ arba „n.p.“.

9.2. 5-8, I-IV gimnazijos klasių mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas

71. Planuojant mokinių, pradedančių mokytis pagal Pagrindinio ugdymo programą, pažangos ir pasiekimų vertinimą atsižvelgiama į pradinio ugdymo programos baigimo pasiekimų ir pažangos vertinimo apraše pateiktą informaciją.

72. 5-8, I-IV gimnazijos klasių mokinių pažanga ir pasiekimai vertinami pagal bendrosiose programose aprašytus pasiekimus taikant 10 balų vertinimo sistemą.

73. Pažymiu įvertinami mokinių pasiekimai baigus dalyko programos temą, skyrių, kitą užbaigtą programos dalį. Mokytojams rekomenduojama pažymiu vertinti kontrolinius, savarankiškus, laboratorinius, kitus atsiskaitomuosius darbus.¹

74. Įrašu „įskaityta“ arba „neįskaityta“ įvertinami:

74.1. dorinio ugdymo, žmogaus saugos, ekonomikos ir pilietiškumo pagrindų dalykų mokymosi pasiekimai;²

74.2. I-II gimnazijos klasių mokinių modulių ir pasirenkamųjų dalykų pasiekimai;³

74.3. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės, kūno kultūros parengiamosios grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose.

75. Įrašas „atleista“ įrašomas, jeigu mokinys yra atleistas pagal gydytojo rekomendaciją ir gimnazijos direktoriaus įsakymą.

76. Įrašas „neatestuota“ įrašomas, jeigu mokinio pasiekimai nėra įvertinti.

77. III-IV gimnazijos klasių mokinių pasirenkamųjų dalykų ir modulių pasiekimai vertinami 10 balų sistema. Dalykų modulių III-IV gimnazijos klasėse pažymiai įskaitomi į dalyko įvertinimą, elektroniniame dienyne pažymima sąsaja su mokomuoju dalyku.

78. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais. Vertinimo metodus mokytojai:

78.1. dirbantys toje pačioje klasėje derina tarp savęs (metodinėse grupėse nustatomi pagrindiniai vertinimo principai ir laikotarpiai);

78.2. aptaria su mokiniais (mokslo metų pradžioje, pradedant mokyti naują temą, prieš kontrolinį darbą);

78.3. aptaria su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) (klasės tėvų susirinkimų metu arba individualiai).

¹ Mokytojų tarybos 2008 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-5.

² Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

³ Mokytojų tarybos 2008 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-5.

79. Apie mokinių mokymosi pasiekimus mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) seka informaciją elektroniniame dienyne.

80. Mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams), neturintiems prieigos prie interneto, klasės auklėtojas išspausdina kiekvieno mėnesio bei pusmečio mokinio pažangumo ir lankomumo ataskaitas ir supažindina pasirašytinai.¹

10. MOKINIŲ MOKYMO SI KRŪVIO REGULIAVIMAS

81. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ir vidurinio ugdymo programą, negali būti daugiau kaip 7 pamokos per dieną.

82. Gimnazijos direktoriaus pavaduotojas ugdymui, bendradarbiaudamas su klasių auklėtojų metodine grupe vykdo mokinių mokymosi krūvio ir skiriamų namų darbų stebėseną.²

82.1. organizuoja mokytojų bendradarbiavimą, skatina ugdymo turinio integravimą, sprendžia mokinių mokymosi krūvio optimizavimo klausimus;

82.2. užtikrina, kad mokiniams per dieną nebūtų skiriamas daugiau kaip vienas kontrolinis darbas.

83. Klasėje dirbantys mokytojai:

83.1. derina tarp savęs namų darbų apimtį ir kontrolinių darbų atlikimo datas;

83.2. derina tarpusavyje namų darbų skyrimą. 1-2 klasių mokiniams namų darbai neskiriami. Rekomenduojama 3-4 klasių mokiniams skirti namų darbus, kuriems atlikti reikia ne daugiau kaip 1 valandos, 5-6 klasių – 1,5 valandos, 7-8 klasių – 2 valandų, I-IV gimnazijos klasių – 2,5 valandų per dieną.

84. Kontrolinių darbų skyrimas:³

84.1. mokiniams per dieną negali būti skiriama daugiau kaip vienas kontrolinis darbas;

84.2. apie kontrolinį darbą mokytojai mokinius privalo informuoti ne vėliau kaip prieš savaitę. Su mokiniais aptariama kontrolinio darbo tikslai, jo struktūra, vertinimas;

84.3. mokytojai kontrolinių darbų laiką derina su mokiniais ir tarpusavyje, jį fiksuoja elektroniniame dienyne ne vėliau kaip prieš savaitę. Dėl svarbių priežasčių mokytojai, suderinę su mokiniiais, turi teisę kontrolinio darbo laiką keisti;

84.4. pirmąją dieną po mokinių atostogų kontroliniai darbai neskiriami. Mokytojams rekomenduojama jų neskirti ir paskutinę dieną prieš mokinių atostogas;

84.5. mokytojai kontrolinio darbo rezultatus mokiniams pristato ne vėliau kaip per 2 savaites;

84.6. mokinys, dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių nedalyvavęs kontroliniame darbe, turi teisę atsiskaityti sutartu su mokytoju laiku.

85. 5 klasės mokiniams rekomenduojama skirti minimalų privalomų pamokų skaičių.

86. 5-8, I-II gimnazijos klasių mokiniams didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičius dalykams, pasirenkamiesiems dalykams, dalykų moduliams mokytis skiriamas suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais) – jie pasirašo ateinančių mokslo metų mokinių ugdymo poreikių tyrimo anketose (žr. 5 ir 6 priedus). Jis negali būti didesnis nei 10 procentų nuo minimalaus mokiniui skiriamų pamokų skaičiaus.

87. Rekomenduojama mokymosi pagalbai organizuoti skirti trumpalaikę ar ilgalaikę konsultaciją, atsižvelgiant į mokinių mokymosi galias (žr. 6 sk.). Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) elektroniniu dienynu ar kitu būdu informuojami apie mokinio daromą pažangą, jam suteiktą mokymosi pagalbą. Trumpos konsultacijos teikiant pagalbą neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį.

88. Mokiniai, besimokantys meno ir sporto mokyklose nuo privalomų muzikos, kūno kultū-

¹ Mokytojų tarybos 2012 06 15 nutarimas. Protokolo Nr. H-5.

² Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4

³ Mokytojų tarybos 2008 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-5.

ros ir dailės pamokų lankymo neatleidžiami,¹ pažangos ir pasiekimų įvertinimai, gauti meno ir sporto mokyklose – neįskaitomi.²

11. NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS

89. Neformaliojo vaikų švietimo veikla skiriama meninę, sporto ar kitą veiklą pasirinkusių mokinių asmeninėms, socialinėms, edukacinėms, profesinėms kompetencijoms ugdyti.

90. Neformaliojo vaikų švietimo programos rengiamos atsižvelgiant į Bendrųjų iš valstybės ar savivaldybių biudžetų finansuojamų neformaliojo švietimo programų kriterijų aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-991 (Žin., 2004, Nr. 98-3663; 2011, Nr. 88-4219).

91. Valandos neformaliajam vaikų švietimui įgyvendinti nustatomos kiekvienai ugdymo programai visiems mokslo metams.

92. Mokinių skaičius neformaliojo vaikų švietimo grupėje – ne mažesnis kaip 7 mokiniai.³

93. Valandos, skiriamos neformaliajam švietimui turi naudojamos pagal paskirtį; jos neskiiriamos pasirenkamiesiems dalykams, pagilintiems dalykams ar jų moduliams mokytis.

94. Neformaliojo vaikų švietimo programos mokinių atostogų metu vykdomos gimnazijos ar steigėjo nustatyta tvarka.

95. Neformaliojo švietimo organizavimo principai:⁴

95.1. mokytojai, kiti pedagogai siūlo programas ateinantiems mokslo metams (žr. 96 punktą);

95.2. balandžio-gegužės mėn. vykdomas moksleivių formaliojo ir neformaliojo švietimo poreikių tyrimas;

95.3. klasių auklėtojai surenka žinias apie mokinių pasirinkimą ir jas pateikia gimnazijos direktoriaus įsakymu paskirtai darbo grupei ugdymo planui parengti;

95.4. darbo grupė nustato valandas programoms įgyvendinti, atsižvelgusi į mokinių ir jų tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus, neformaliojo švietimo organizavimo tradicijas ir tikslingumą, turimas moksleivio krepšelio lėšas;

95.5. mokiniai neformaliojo švietimo programų pasirinkimą gali koreguoti iki rugsėjo 5 d.

95.6. neformaliojo švietimo veikla įrašoma į neformaliojo švietimo tvarkaraštį, ji fiksuojama elektroniniame dienyne.

96. Mokiniams siūlomos neformaliojo švietimo programos 2015-2016 ir 2016-2017 m. m.:⁵

	<i>Programos pavadinimas</i>	<i>Siūloma klasėms</i>
1	Antras žingsnis	1
2	Mažoji scena	1-2
3	Antras žingsnis	2
4	Šviesoforas	1-4
5	Augu su knyga	3
6	Įdomioji matematika	3
7	Išminčių klubas	4
8	Kvadratas	2-4
9	Krikščionio pasaulis	4

¹ Mokytojų tarybos 2011 06 09 nutarimas. Protokolo Nr. H-5.

² Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

³ Mokytojų tarybos 2011 06 09 nutarimas. Protokolo Nr. H-5, Gimnazijos tarybos 2011 06 20 nutarimas. Prot. Nr. F-3.

⁴ Mokytojų tarybos 2008 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-5.

⁵ Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

10	Medžio darbai	5-6
11	Kvadratas	5-6
12	Dviračių vairuotojų mokymas	5-6
13	Mergaičių ansamblis	5-7
14	Rankdarbiai	5-8
15	Gamtos tyrinėtojai	5-IIg
16	Meninė fotografija	5-IVg
17	Kompiuterija	7-IVg
18	Tinklinis (merg.)	7-IVg
19	Tinklinis (bern.)	7-IVg
20	Krepšinis (bern.)	7-IVg
21	Žurnalistika	I-IVg
22	Tinklalapių kūrimas	I-IVg
23	Rašytinio teksto vertimas	I-IVg

12. LAIKINŲJŲ GRUPIŲ SUDARYMAS, KLASIŲ DALIJIMAS

97. Gimnazija, įgyvendindama pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, nustato laikinosios grupės dydį pagal skirtas mokymo lėšas. Mokinių skaičius laikinojoje grupėje negali būti didesnis, nei nustatytas didžiausias mokinių skaičius klasėje.

98. Minimalus mokinių skaičius laikinosiose grupėse:

98.1. 1-8, I-II gimnazijos klasėse – 7;

98.2. III-IV gimnazijos klasėse – 5¹.

99. Klasė, kurioje mokosi ne mažiau kaip 21 mokinys į grupes dalijama dalykams mokytį (žr. 145 punktą):

99.1. doriniam ugdymui 1-8, gimnazijos I-II klasėse, jeigu tos pačios klasės mokiniai yra pasirinkę tikybą ir etiką;

99.2. užsienio kalboms 2-8, gimnazijos I-II klasėse;

99.3. informacinėms technologijoms 5-8, I-II gimnazijos klasėse;

99.4. technologijoms 5-8, I-II gimnazijos klasėse;

99.5. kūno kultūrai 7-8, I-II gimnazijos klasėse (sudaromos mergaičių ir berniukų grupės).

100. Laikinosios grupės iš kelių klasių mokinių gali būti sudaromos:

100.1. doriniam ugdymui (tikybai, etikai);

100.2. kūno kultūrai: berniukų ir mergaičių grupės;

100.3. modulių programoms vykdyti gimnazijos I-II klasėse;

100.4. konsultacijoms, panaudojant mokinio ugdymo poreikiams tenkinti skirtas pamokas;

100.5. specialiajai pedagoginei pagalbai teikti.

101. III ir IV gimnazijos klasėse laikinosios grupės sudaromos iš tą patį dalyką ir jo kursą pasirinkusių mokinių. Kūno kultūrai mokytį sudaromos dvi (mergaičių ir berniukų) grupės iš visų gimnazijos III-IV klasių mokinių.²

13. UGDYMO TURINIO PLANAVIMO PRINCIPAI

102. Planas – pagal Bendrąsias programas, individualias programas, išsilavinimo standartus bei ir numatomus mokinių pasiekimus mokytojo parengtos dalyko turinio gairės gimnazijos numatytam laikotarpiui.

¹ Mokytojų tarybos 2011 06 09 nutarimas. Protokolo Nr. H-5, Gimnazijos tarybos 2011 06 20 nutarimas. Prot. Nr. F-3.

² Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

103. Skiriami du planų tipai:

103.1. ilgalaikis (bendrasis) (žr. 2 priedą), kuriame nurodoma kurso tikslai ir uždaviniai, pamokų temos ir joms skirtų pamokų skaičius. Planuojamas laikotarpis 1-8 ir 1-2 gimnazijos klasėse – vieneri mokslo metai, 3 gimnazijos klasėje – dveji mokslo metai. Ilgalaikiuose (bendruosiuose) planuose gali būti numatytas pamokų rezervas. Rekomenduojamas iki 3 pamokų rezervas dalykams, kuriems skirta 1-2 savaitinės pamokos; iki 4 pamokų rezervas, kuriems skirta 3 savaitinės pamokos, iki 6 pamokų rezervas, kuriems skirta 4-5 savaitinės pamokos. Rezervinės pamokos planuojamos metams, jų skaičius nurodomas plano pabaigoje. Sudarydamas ilgalaikį planą mokytojas gali naudoti UPC pateiktais pavyzdžiais.

103.2. trumpalaikis (detalusis) (žr. 3 priedą), rengiamas ilgalaikio (bendrojo) pagrindu, trumpesniems laikotarpiams (temoms ar pamokų ciklams). Jame nurodoma temos pavadinimas, tikslai ir uždaviniai, numatomas pamokų skaičius, pamokų temos, priemonės ir darbo metodai, vertinimas. Savo nuožiūra mokytojas planą gali papildyti (pamokos tikslai ir uždaviniai, sąvokos, mokinių pasiekimai pagal išsilavinimo standartus, integracija, ugdymo individualizavimas ir diferencijavimas ir kt.¹

104. Pamokų planai turi derėti su:

- 104.1. klasės ir mokinio pasirengimo lygiu;
- 104.2. gimnazijos materialine ir technologine baze;
- 104.3. gimnazijos tikslais ir uždaviniais;
- 104.4. pasirinktais vadovėliais, mokymo priemonėmis.

105. Jeigu mokytojas naudojami mokytojo knyga, trumpalaikis planas nėra privalomas, tačiau mokytojas joje pasižymi pastabas, atsižvelgdamas į mokinių ugdymo ypatybes.

106. Įrašai plane ir dienyne turi sutapti.

107. Dėl ligos, komandiruotės ar kitų svarbių priežasčių mokytojas planą turi koreguoti.

108. Metodinė grupė:

108.1. sprendžia dėl trumpalaikių planų tikslingumo ir susitaria dėl tinkamiausios ilgalaikio ir/ar trumpalaikio plano formos (formų).

108.2. iki rugpjūčio 29 d. apibūnina reikalavimus ilgalaikius (bendruosius) planus. Metodinės grupės pirmininkas pasirašo ir pateikia suderinti direktoriaus pavaduotojui ugdymui iki rugpjūčio 31 d. Iki rugsėjo 5 d. juos tvirtina gimnazijos direktorius;

108.3. planus grąžina juos pateikusiems mokytojams. Jie šiuos dokumentus laiko darbo vietoje ir prireikus pateikia gimnazijos vadovams ar vykdančioms priežiūrai specialistams;

108.4. neatitinkančius reikalavimų planus grąžina mokytojui koreguoti.

109. Ugdymo turinio planavimo ir įgyvendinimo stebėseną vykdo direktoriaus pavaduotojas ugdymui, bendradarbiaudamas su metodine taryba.²

110. Keičiantis Bendrosioms, individualiosioms programoms, ir/ar gimnazijos ugdymo planams, ilgalaikiai planai atnaujinami ir iš naujo apibūnami, derinami ir tvirtinami.³

14. INDIVIDUALIŲ PROGRAMŲ RENGIMO PRINCIPAI

111. Individualioji programa – neformaliojo švietimo, pasirenkamojo dalyko, modulio programa, nenumatyta Bendrosiose programose, siūloma gimnazijos mokiniams.

112. Programa rengiama pagal Bendrųjų programų struktūrą. Joje nurodomi:

- 112.1. tikslas;
- 112.2. uždaviniai;
- 112.3. ugdytinės vertybinės nuostatos;

¹ Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

² Mokytojų tarybos 2015 06 15 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

³ Mokytojų tarybos 2010 06 10 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

112.4. bendrieji gebėjimai;

112.5. programos turinys.

113. Individualiosios programos titulinio lapo formos pavyzdys – šio ugdymo plano 1 priedas.

114. Programų projektus rengia mokytojai, jų projektus aprobuoja metodinės grupės.

115. Metodinė grupė:

115.1. svarsto programos tikslingumą;

115.2. analizuoja programos projektą ir teikia pasiūlymus programos autoriui;

115.3. aprobuoja parengtą programą. Metodinės grupės pirmininkas pasirašo;

115.4. aprobuoja anksčiau parengtų ir direktoriaus įsakymais patvirtintų programų pakeitimus.

116. Naują programą parengęs mokytojas ją pateikia suderinti pavaduotojui ugdymui iki balandžio 15 d.

117. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui, pritaręs programai, pasirašo ir teikia pasiūlymus įtraukti programą į kitų mokslo metų mokinių mokymosi poreikių tyrimus bei darbo grupei gimnazijos ugdymo planui parengti.

118. Gimnazijos direktorius:

118.1. iki rugsėjo 5 d. įsakymu tvirtina naujas individualiąsias programas ir pagal jas sudarytus pamokų planus;

118.2. mokslo metų eigoje tvirtina anksčiau parengtų ir įsakymais patvirtintų programų pakeitimus.¹

III. PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

1. UGDYMO ORGANIZAVIMAS

119. Pamokos trukmė 1 klasėje – 35 minutės, 2-4 klasėse – 45 minutės.

120. Bendrosios programos ugdymo dalykams skiriamos ugdymo valandos per savaitę:²

<i>Klasė</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>Iš viso</i>
Mokinių skaičius	12	13	26	17	68
Dorinis ugdymas:	1	1	1	1	
iš jų: tikyba	1	1	1	1	4
mokinių skaičius		8	17	14	
etika			1		1
mokinių skaičius		5	9	13	
Lietuvių kalba (gimtoji)	8	7	7	7	29
Matematika	4	5	5	4	18
Pasaulio pažinimas	2	2	2	2	8
Dailė ir technologijos	2	2	2	2	8
Muzika	2	2	2	2	8
Kūno kultūra	3	2	3	3	11
Užsienio kalba (anglų)		2	4*	2	8
Mokinių mokymo(-si) poreikiams	2	1	1	1	5
Privalomų pamokų skaičius mokiniui	22	23	24	23	
Pamokų iš viso	24	24	28	24	100

¹ Mokytojų tarybos 2012 06 15 nutarimas. Protokolo Nr. H-5.

² Mokytojų tarybos 2015 06 15 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

Neformalusis švietimas	2	2	2	2	8
------------------------	---	---	---	---	---

Pastaba: * pamokos skiriamos 2 mokinių grupėms.

121. 1-4 klasėse formuojamas dalykinis ugdymas.¹

122. Be pagrindinės ugdymo organizavimo formos – pamokos, rekomenduojama taikyti kitas – didaktinį žaidimą, projektinę, kūrybinę veiklą, derinant Bendrosios programos ugdymo dalykų ir neformaliojo švietimo programų turinį. Į ją gali būti įtraukiami gretimų klasių mokiniai. Dėl veiklos organizavimo susitariama pradinių klasių metodinėje grupėje.² Organizuojant šiomis formomis:

122.1. ugdymo procesas gali būti skirstomas į įvairios nepertraukiamos trukmės ugdymo periodus;

122.2. ugdomoji veikla (derinant formaliojo ir neformaliojo švietimo programų turinį) per dieną gali trukti ilgiau nei 5 ugdymo valandas, atsižvelgiant į tai, kiek skirta laiko neformaliojo švietimo programoms įgyvendinti. Į šį laiką neįskaičiuojamas pailgintos dienos grupės veiklai organizuoti skirtas laikas.

123. Ugdymą organizuojant tiek pamoka, tiek kitomis mokymosi organizavimo formomis, gali būti realizuojamas ir dalykų programų, ir integruoto ugdymo turinio įgyvendinimas.

124. Ugdymo procesas gali būti organizuojamas ne tik gimnazijoje, bet ir už jos ribų (pvz., muziejuose, parkuose, artimiausioje gamtinėje aplinkoje ir pan.).

2. PRADINIO UGDYMO BENDROSIOS PROGRAMOS UGDYMO DALYKŲ, PREVENCINIŲ, INTEGRUOJAMŲJŲ PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMAS

125. Ugdymo sričių/ugdymo dalykų programų įgyvendinimas:

125.1. Dorinis ugdymas:

125.1.1. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų – etiką arba tikybą;

125.1.2. nesusidarius 7 mokinių grupei (kai klasėje – 21 ir daugiau mokinių), gali būti sudaroma laikinoji grupė iš gretimų (2-4) klasių mokinių;³

125.1.3. dalyką mokinys gali keisti kiekvienais mokslo metais, jo tėvams (globėjams) parašius prašymą arba parašu patvirtindami mokinio poreikių tyrimo anketą (5 priedas).

125.2. Kalbinis ugdymas:

125.2.1. siekiant gerinti mokinių lietuvių kalbos pasiekimus, skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir klausymo gebėjimai turi būti ugdomi ir per kitų dalykų ar ugdymo sričių ugdomasias veiklas (pvz., naudojant mokomasias užduotis teksto suvokimo gebėjimams, mąstymui ugdyti, kreipiant dėmesį į kalbinę raišką ir rašto darbus);

125.3. Pirmoji užsienio kalba:

125.3.1. pirmosios užsienio kalbos mokoma nuo 2 klasės;

125.3.2. tėvai (globėjai, rūpintojai) parenka mokiniui vieną iš gimnazijos siūlomų užsienio kalbų – anglų arba prancūzų;⁴

125.4. Socialinis ir gamtamokslinis ugdymas:

125.4.1. gamtamoksliniams gebėjimams ugdytis skiriama 1/2 pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko. Rekomenduojamos ugdymo veiklos, sudarančios sąlygas ugdytis praktinius gamtamokslinius gebėjimus, todėl dalis (1/4) dalykui skiriamo laiko turėtų būti skiriama organizuoti ugdymą tyrinėjimams palankioje aplinkoje, natūralioje gamtinėje (pavyzdžiui, parke, miške, prie vandens telkinio ar pan.) aplinkoje, laboratorijose;

¹ Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

² Mokytojų tarybos 2015 06 15 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

³ Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

⁴ Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

125.4.2. socialiniams gebėjimams ugdytis rekomenduojama dalį (1/4) pasaulio pažinimo dalyko laiko skirti ugdymo procesą organizuojant socialinės, kultūrinės aplinkos pažinimui palankioje aplinkoje (pvz., lankantis visuomeninėse, bendruomenių, kultūros institucijose ir pan.).

125.5. Matematinis ugdymas:

125.5.1. organizuojant matematinį ugdymą rekomenduojama vadovautis ne tik Bendrosios programos matematikos dalyko programa, bet ir nacionalinių ir tarptautinių mokinių pasiekimų tyrimų TIMSS 2011 metų rezultatais ir rekomendacijomis, pagal galimybes naudoti informacines komunikacines technologijas, skaitmenines mokomąsias priemones.

125.6. Kūno kultūra:

125.6.1. viena kūno kultūros pamoka per savaitę 1, 3 ir 4 klasėse skiriama šokio programai įgyvendinti;¹

125.6.2. visiems 1-4 klasių mokiniams sudaromos sąlygos ne mažiau kaip vieną valandą per savaitę lankyti aktyvaus judėjimo pratybas gimnazijoje (įgyvendinama kvadrato neformaliojo švietimo programa) ar kitoje neformaliojo švietimo įstaigoje;

125.6.3. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės organizuojamos taip:²

125.6.3.1. mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

125.6.3.2. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį. Neskiriama ir neatliekama pratimų, kurie gali skatinti ligų paūmėjimą.

125.6.3.3. tėvų (globėjų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne gimnazijoje;

125.7. Meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, šokis, teatras):

125.7.1. technologiniam ugdymui skiriama ne mažiau kaip 1/3 dailės ir technologų dalykui skiriamo laiko (21 pamoka per mokslo metus).³

125.7.2. teatras organizuojamas vykdant neformaliojo vaikų švietimo programą „Mažoji scena“.⁴

126. Integruojamųjų, prevencinių ir kitų ugdymo programų įgyvendinimas:

126.1. Į Bendrosios programos ugdymo dalykų programų turinį integruojama:

126.1.1. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintų integruojamųjų Mokėjimo mokyti, Komunikavimo, Darnaus vystymosi, Kultūrinio sąmoningumo, Gyvenimo įgūdžių ugdymo programų pagrindai. Šių programų atskirai planuoti ir vykdyti nereikia, jos yra integruotos į Bendrosios programos turinį;

126.1.2. Žmogaus saugos bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 (Žin., 2012, Nr. 89-4668), ir Sveikatos ugdymo programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. rugpjūčio 31 d. įsakymu Nr. V-1290 (Žin., 2012, Nr. 105-5347);

126.1.3. gimnazijos pasirinktos Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro patvirtintos prevencinės ir kitos ugdymo programos;

126.1.4. etninės kultūros ugdymas;

126.1.5. informacinių komunikacinių technologijų ugdymas. Informacinės komunikacinės technologijos ugdymo procese naudojamos kaip ugdymo priemonė, taip pat mokoma informacinių komunikacinių technologijų pradmenų.

126.2. Ugdymo dalykus, į kuriuos integruojamas Sveikatos ugdymo, Žmogaus saugos, Etnokultūros ugdymo, mokyklos pasirinktų prevencinių ir kitų programų, informacinių komunikacinių technologijų ugdymo turinys, numato mokytojas, formuodamas klasės mokinių ugdymo turinį. Be

¹ Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

² Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

³ Pradinių klasių mokytojų metodinio būrelio 2005 05 13 nutarimas.

⁴ Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

to, šioms programoms įgyvendinti mokytojas gali panaudoti valandas, skirtas ugdymosi poreikiams tenkinti, o etninei kultūrai ugdyti – neformaliojo švietimo valandas.

IV. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

1. PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

127. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, vadovaujasi: Pagrindinio ugdymo bendrosiomis programomis, Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu, Ugdymo programų aprašu ir kitais teisės aktais, reglamentuojančiais pagrindinio ugdymo programų vykdymą. Mokiniai gali būti sudaromos sąlygos rinktis dalykų modulius pagal polinkius ir gebėjimus, vadovaujantis Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14-19 metų mokiniams modelio aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2008 m. kovo 15 d. įsakymu Nr. ISAK-715 „Dėl Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14-19 metų mokiniams modelio aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi krypčių pasirinkimo galimybių didinimo 14-19 metų mokiniams modelio aprašas).

128. Gimnazija, vykdydama pagrindinio ugdymo programą, užtikrina Pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti skiriamų pamokų minimalų skaičių per savaitę, nustatytą Bendruosiuose ugdymo planuose.

129.5 klasės, I gimnazijos klasės ir naujai atvykusiems mokiniams skiriamas 1 mėnesio trukmės adaptacinis laikotarpis. Siekiant mokiniams padėti sėkmingai adaptuotis, į šią veiklą įtraukiami klasių auklėtojai, švietimo pagalbos specialistai. Dalį ugdymo proceso mokytojai gali organizuoti ne pamokų forma. Mokytojas taiko individualius mokinių pažinimo metodus siekdamas išsiaiškinti mokinių ugdymo (-si) pasiekimus. Per šį laikotarpį mokiniams kontroliniai darbai neskiunami, pasiekimai ir pažanga pažymiais nevertinami.¹

130. Socialinė-pilietinė veikla mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, yra privaloma. Per mokslo metus socialinei-pilietinei veiklai privaloma skirti ne mažiau kaip 5 pamokas (valandas). Rekomenduojama gimnazijai priimti sprendimą, atsižvelgiant į mokinių amžių, šiai veiklai skirti iki 20 ir daugiau pamokų (valandų) per mokslo metus. Skirtingo amžiaus mokiniams rekomenduojama numatyti skirtingą socialinės-pilietinės veiklos pamokų (valandų) skaičių, t. y. pradėti nuo 5 pamokų ir, atsižvelgiant į amžių, valandų skaičių didinti iki 20 ir daugiau per mokslo metus. Socialinė-pilietinė veikla fiksuojama dienyne. Rekomenduojama, kad mokiniai savo socialinės-pilietinės veiklos įrodymus kauptų patys, naudodami e. aplanką, pavyzdžiui, Atviroje informavimo, konsultavimo, orientavimo sistemoje (AIKOS).

131. Gimnazijos socialinės veiklos organizavimas:²

131.1. socialinė veikla organizuojama pagal mokymosi koncentrus:

131.1.1. 5-6 klasių mokinių veikla orientuota į mokinių socialinių ryšių kūrimą ir stiprinimą klasės, gimnazijos bendruomenėje;

131.1.2. 7-8 klasių mokinių veikla orientuota į pilietiškumo bei atsakingo dalyvavimo gebėjimų ugdymą, dalyvaujant gimnazijos savivaldoje, vietos bendruomenės ir jaunimo organizacijų veikloje;

131.1.3. I-III gimnazijos klasių mokinių veikla orientuota į platesnio visuomeninio konteksto suvokimą, visuomeninės atsakomybės, aktyvumo motyvacijos skatinimą, susipažįstant su darbo rinkos poreikiais, identifikuojant savo galimybes bei poreikius, prisiimant atsakomybę už savo pasirinkimus;

131.2. socialinę veiklą organizuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui, bendradarbiaudamas

¹ Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

² Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

su klasės auklėtojais, dailės bei technologijų mokytojais, socialine pedagoge, apskaitą dienyne vykdo klasės auklėtojas.

131.3. Gimnazijos siūlomos socialinės veiklos kryptys:

<i>Darbinė</i>	<i>Ekologinė</i>	<i>Projektinė</i>	<i>Kita</i>
1. Kapinių, parkų tvarkymas. 2. Dekoracijų ruošimas, gimnazijos erdvių apipavidalinimas.	1. Mokyklos teritorijos priežiūra. 2. Sartų ežero pakrantės tvarkymas. 3. Gėlių priežiūra kabinetuose.	1. Dalyvavimas prevenciniuose, socialiniuose, profesinio orientavimo projektuose. 2. Dalyvavimas saviavaldos darbe. 3. Gimnazijos laikraščio leidyba. 4. Renginių organizavimas. 5. Parodų rengimas. 6. Gerumo akcijos.	1. Pagalba klasės auklėtojui, kitiems mokytojams, tvarkant dokumentus, atliekant raštvedybos darbus. 2. Darbas gimnazijos bibliotekoje. 3. Įvairūs maketavimo, teksto rinkimo darbai. 4. Gimnazijos atstovavimas visuomeninėje veikloje (dalyvavimas olimpiadose, miesto kultūrinuose, sporto renginiuose). 5. Dalyvavimas koncertinėse programose. 6. Budėjimas gimnazijoje.

131.4. Socialinės veiklos trukmė per mokslo metus:

131.4.1. 5-7-ose klasėse – po 5 valandas;

131.4.2. 8-ose, I-III-ose gimnazijos klasėse – po 6 valandas.

131.5. socialinę veiklą organizuoja direktoriaus pavaduotojas ugdymui, bendradarbiaudamas su seniūnija, visuomeninėmis organizacijomis.

131.6. Bendradarbiavimo su įstaigomis, įmonėmis ir kt. tikslai ir būdai.

<i>Bendradarbiaujama su:</i>	<i>Tikslas</i>	<i>Būdai</i>
Bendrojo ugdymo įstaigomis Lietuvoje ir užsienyje;	Plėsti mokinių saviraiškos ir ugdymosi galimybes, ugdant komunikacinius, socialinius ir kt. gebėjimus.	Renginiai, išvykos, mainų programos
Seniūnija ir bendruomenėmis	Stiprinti ryšius su vietos bendruomene, organizuojant bendrą projektinę, socialinę, kultūrinę veiklą	Renginiai, akcijos, talkos.
Kitais socialiniais partneriais (muziejai, bibliotekos, ligoninės, vaikų globos namai ir kt.).	Stiprinti soc. partnerystę, siekiant plėsti mokinių ugdymosi galimybes.	Renginiai, edukacinės veiklos, socialinės akcijos.

132. Mokytojai, įgyvendindami ugdymo turinį, gali:¹

132.1. įgyvendinti dalį ugdymo turinio per pažintinei ir kultūrinei veiklai skirtą laiką;

132.2. dalykų bendrųjų programų turinį I-II gimnazijos klasėse skaidyti į modulius, kurių turinys ir skaičius pasirenkamas, atsižvelgus į mokinių poreikius ir dalyko bendrojoje programoje numatytus mokinių pasiekimus. Ugdymo programą įgyvendinti per dalykų modulius;

132.3. iki 10 procentų dalykui skirtų pamokų organizuoti ne pamokų forma, o, pavyzdžiui, projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla ir ne gimnazijos aplinkose – lauke, bibliotekose, muziejuose, įmonėse, bažnyčiose, gamtoje ir kitur. Rekomenduojama ne pamokų forma mokinius mokyti, pavyzdžiui, paskutinėmis dienomis prieš mokinių atostogas.

132.3.1. Trumpalaikių planų pastabų skiltyje rekomenduojama numatyti mokymąsi kitose aplinkose. Ugdymas, atsižvelgiant į ugdymo turinį ir mokymosi uždavinius.

132.3.2. Apie mokymąsi kitose aplinkose informuojami mokiniai, gimnazijos administracija ir mokinių tėvai (tuo atveju, kai ugdymas vyks ne gimnazijos teritorijoje). Išvykstant iš mokyklos būtini saugaus elgesio instruktažai ir direktoriaus įsakymas.

¹ Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

133. I-II gimnazijos klasių mokiniams sudaromos sąlygos pasirinkti dalykų modulius pagal polinkius ir gebėjimus:¹

Ilg	Rašybos ir skyrybos įgūdžių įtvirtinimas (lietuvių k.)
	Teksto su samprotavimo elementais kūrimas (lietuvių k.)
	Matematikos rinkiniai skyriai
	Sudėtingesnių praktinio turinio uždavinių sprendimas
IIg	Rašybos ir skyrybos įgūdžių įtvirtinimas (lietuvių k.)
	Teksto sandara, kūrimas, komponavimas (lietuvių k.)
	Kompleksinis matematikos kurso kartojimas
	Programavimo pradmenys (informacinės technologijos)
	Kompiuterinės leidybos pradmenys (informacinės technologijos)

134. Pagrindinio ugdymo programos pamokos, skirtos mokinio ugdymo poreikiams tenkinti ir mokymosi pagalbai teikti, pirmiausia panaudojamos mokymo(si) pasiekimams gerinti: ilgalaikėms ir trumpalaikėms konsultacijoms, mokinio pasirinktiems dalykams ar dalykų moduliams mokytis, diferencijuoto ugdymo turiniui įgyvendinti ir kitai veiklai. Dėl šių pamokų panaudojimo siūlymus gimnazijos administracijai teikia dalykų mokytojų metodinės grupės, dėl konsultacijų skyrimo – vaiko gerovės komisija (žr. I sk. 6 skirsnį).²

2. UGDYMO SRIČIŲ DALYKŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

135. Gimnazijoje rūpinamasi lietuvių kalbos ugdymu per visų dalykų pamokas pagal Bendrus kalbos ugdymo reikalavimus gimnazijoje, patvirtintus gimnazijos direktoriaus 2013 m. rugpjūčio 14 d. įsakymu Nr. V-107.

136. Pagrindinio ugdymo programą sudaro šios ugdymo sritys: dorinis ugdymas (etika ir tikyba), kalbos (lietuvių gimtoji kalba, užsienio kalbos), matematika, gamtamokslinis ugdymas (biologija, chemija, fizika), socialinis ugdymas (istorija, geografija, pilietiškumo ugdymas, ekonomika ir verslumas), meninis ugdymas (dailė, muzika), informacinės technologijos, technologijos, kūno kultūra, bendrųjų kompetencijų ir gyvenimo įgūdžių ugdymas.

137. Dorinio ugdymo dalyką – tikyba arba etiką – mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai), o nuo 14 metų mokinys renkasi savarankiškai. Siekiant užtikrinti mokymosi tęstinumą ir nuoseklumą, etiką arba tikyba rekomenduojama rinktis dvejiems metams (5-6, 7-8, gimnazijos I-II klasioms).

138. Kalbos.

138.1. Lietuvių kalbos ir literatūros mokytojai gali:

138.1.1. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, skirti konsultacijų, organizuoti mokymąsi laikinojoje grupėje;

138.1.2. integruoti lietuvių kalbos ir pilietiškumo pagrindų mokymą I-II gimnazijos klasėse, laisvės kovų istorijai skiriant ne mažiau kaip 18 pamokų per dvejus metus.

138.2. Užsienio kalbos.

138.2.1. Užsienio kalbos, pradėtos mokytis pagal pradinio ugdymo programą, toliau mokomasi kaip pirmosios iki pagrindinio ugdymo programos pabaigos.

138.2.2. II gimnazijos klasėje rekomenduojama organizuoti užsienio kalbų pasiekimų patikrinimą naudojantis centralizuotai parengtais kalbos mokėjimo lygio nustatymo testais (pateikiamais per duomenų perdavimo sistemą „KELTAS“).

¹ Mokytojų tarybos 2012 06 15 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

² Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

138.2.3. Antrosios užsienio kalbos mokytis privaloma nuo 6 klasės. Tėvai (globėjai) mokiniui iki 14 metų parenka, o mokinys nuo 14 metų pats renkasi tėvų (globėjų) pritarimu antrąją užsienio kalbą: prancūzų arba rusų.¹

138.2.4. Keisti užsienio kalbą nebaigus pagrindinio ugdymo programos, galima tik tokiu atveju, jeigu mokinio norimos mokytis užsienio kalbos pasiekimų lygis ne žemesnis, nei numatyta tos kalbos Bendrojoje programoje.

138.2.5. Apie mokinių, atvykusių iš kitų Lietuvos ar užsienio mokyklų, kuriose jie mokėsi kitos užsienio kalbos, mokymąsi sprendžia užsienio kalbų metodinė grupė kartu su gimnazijos administracija, vadovaudamasi Bendraisiais ugdymo planais.²

138.3. Matematika.

138.3.1. Mokinių matematikos mokymosi motyvacijai skatinti rekomenduojama naudotis Nacionalinio egzaminų centro parengtomis matematinio raštingumo užduotimis.

138.3.2. Mokytojai gali mokiniams, kurie nepasiekia matematikos Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, skirti konsultacijų, organizuoti mokymąsi laikinojoje grupėje.

139. Informacinės technologijos.

139.1. Informacinių technologijų programa pradedama įgyvendinti 5 klasėje.

139.2.7 klasėje skiriama 1 dalyko pamoka per savaitę. 8 klasėje informacinių technologijų nemokoma.³

139.3.I-II gimnazijos klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis (mokoma I gimnazijos klasėje) ir vienas iš gimnazijos siūlomų pasirenkamųjų modulių: programavimo pradmenų arba kompiuterinės leidybos pradmenų.⁴

140. Socialinis ugdymas:

140.1.1. Per socialinių mokslų pamokas mokymąsi rekomenduojama grįsti tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, bendradarbiavimu savarankiškai atliekamu darbu ir informacinėmis komunikacinėmis technologijomis.

140.1.2. Siekiant gerinti gimtojo krašto (pavyzdžiui, rajono savivaldybės, miestelio) ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes, dalį istorijos ir geografijos pamokų rekomenduojama organizuoti netradicinėse aplinkose (muziejuose, lankytinose istorinėse vietose, vietos savivaldos institucijose, saugomų teritorijų lankytojų centruose), naudotis virtualiosiomis mokymosi aplinkomis.

140.2. Pagal pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį mokomasi pilietiškumo pagrindų. Šiai programai įgyvendinti skiriamos 2 pamokos per savaitę, jos organizuojamos I ir II gimnazijos klasėse.

140.3. Ekonomikos mokoma II gimnazijos klasėje.⁵

140.4. Socialinių mokslų metodinė grupė, suderinusi su gimnazijos metodine taryba gali priimti sprendimus dėl:

140.4.1. pilietiškumo ugdymo pagrindų dalyko turinio integravimo į artimus pagal turinį dalykus;

140.4.2. integruoto istorijos ir pilietiškumo pagrindų mokymo, laisvės kovų istorijai skiriant ne mažiau kaip 18 pamokų;

140.4.3. istorijos 5-6 klasės turinio išdėstymo eiliškumo (pvz., kursą pradėti dėstyti nuo Europos istorijos epizodų);

¹ Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

² Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

³ Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

⁴ Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

⁵ Mokytojų tarybos 2009 06 16 nutarimas. Protokolo Nr. H-6.

140.4.4. kitokio istorijos ir pilietiškumo pagrindų mokymo (pvz., integruotai mokant istorijos ir pilietiškumo ugdymo, kai dalis pasiekimų įgyjama dalyko pamokose, o kita dalis – kitokios veiklos metu (pvz., pilietiškumo akcijose ir pan.));

140.4.5. skyrimo 20-30 proc. dalykui skirtų pamokų laiko per mokslo metus I-II gimnazijos klasėse mokinių projektinio darbo (tyrimo, kūrybinių darbų, socialinės veiklos) gebėjimams ugdyti.¹

141. Gamtamokslinis ugdymas.

141.1. Gamtos mokslų mokymasis grindžiamas realiais arba virtualiais gamtamoksliniais gamtos reiškinių, procesų, objektų tyrimais, skiriant dėmesį dinamiškos tikrovės problemoms atpažinti ir spręsti, pirmiausia – lokaliu, vietos aplinkos ir bendruomenės lygmeniu, o įgijus patirties Lietuvos ir globaliu lygmeniu. Gamtamoksliniai tyrimai atliekami stebint, analizuojant, eksperimentuojant, modeliuojant ar vykdant kitas praktines veiklas. Skatinamas mokinių bendradarbiavimas ir (ar) komandinis darbas.

141.2. Rekomenduojama dvi gamtos mokslų pamokas organizuoti viena po kitos, sudarant galimybes atlikti ilgiau trunkančius eksperimentinius darbus ar projektus.

141.2.1. Eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti rekomenduojama skirti ne mažiau kaip 30-40 procentų dalykui skirtų pamokų per mokslo metus.

142. Technologijos.

142.1. 5-8 klasių mokiniai kiekvienoje klasėje mokomi proporcingai paskirstant laiką pagal keturias technologijų programas: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos.

142.2. I gimnazijos klasėje mokslo metų pirmąjį pusmetį technologijų mokoma pagal privalomą 17 valandų integruoto technologijų kurso programą. Mokantis pagal šią programą mokiniai susipažįsta su populiariausiomis Lietuvos ūkio šakomis, su jomis susijusia darbo aplinka ir vykdoma veikla, atlieka praktinius ir projektinius darbus. Apie 25% integruotoje technologijų programoje numatyto laiko skirta susipažinimui su ūkio šakomis, panaudojant aktyvius mokymo metodus. Apie 25% numatyto laiko skirta mokinių susitikimams su profesinių mokyklų, pramonės, paslaugas teikiančių įmonių, verslo, vartotojų teisių gynimo valstybinių ir visuomeninių organizacijų atstovais. Apie 50% numatyto laiko skirta mokinio žinioms ir gebėjimams pasirinktoje ūkio šakoje pagilinti bei praktiniams ir projektiniams darbams atlikti. Taip pat vykdomas glaudus bendradarbiavimas su mokyklos administracija bei profesinio orientavimo ir ugdymo karjerai specialiste rengiant pažintines, patyrimines profesinio veiklinimo ekskursijas ir susitikimus.²

142.3. Baigę integruoto technologijų kurso programą, mokiniai renkasi vieną iš privalomų technologijų programų: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų, elektronikos, gaminių dizaino ir technologijų. Joms mokytį skiriamos 2 pamokos per savaitę. Mokinių poreikių tyrimas atliekamas ne vėliau kaip likus 2 savaitėms iki pirmojo pusmečio pabaigos. Pasirinktą technologijų programą mokinys gali keisti dėl sveikatos problemų.

142.4. II-oje gimnazijos klasėje mokytį pagal pasirinktas programas klasei skiriama 1 pamoka per savaitę.³

143. Kūno kultūra.

143.1. Visiems mokiniams sudaromos sąlygos pasirinkti jų pomėgius atitinkančias neformaliojo švietimo programas gimnazijoje arba sporto mokykloje (stalo tenisas, slidinėjimas). Gimnazija tvarko mokinių, lankančių šias pratybas, apskaitą:

143.2. besimokančių mokinių pagal gimnazijos neformaliojo švietimo programas – dienyne;

143.3. lankančių sporto mokyklą – sudaromi mokinių sąrašai. Juos sudaro klasių auklėtojai ir pateikia kūno kultūros mokytojams.

¹ Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

² Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

³ Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

143.4. nuo 7 klasėse kūno kultūrai mokytis sudaromos atskiros mergaičių ir berniukų grupės iš tos pačios, paralelių arba gretimų klasių.¹

143.5. Organizuojant kūno kultūros pamokas patalpose, turi būti atsižvelgiama į Higienos normos reikalavimus.

143.6. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams sudaromos fizinio aktyvumo pasirinkimo galimybės. Mokiniai gali rinktis vieną iš siūlomų fizinio aktyvumo formų:

143.6.1. mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgiant į savijautą;

143.6.2. tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne gimnazijoje;

143.7. Parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiriama ir neatliekama pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas.

143.8. Specialiosios ir parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai kūno kultūros pratybose vertinami įrašu „įskaityta“, tačiau iki 14 metų mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu, o nuo 14 iki 16 metų – jo paties pageidavimu gali būti vertinami pažymiu. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas.

143.9. Gimnazija mokiniams, atleistiems nuo kūno kultūros pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūlo kitą veiklą (teisėjavimą, stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą kompiuterių klasėje, bibliotekoje, konsultacijas).

143.10. Mokiniai, lankantys sportinės krypties neformaliojo švietimo įstaigas, nuo privalomų kūno kultūros pamokų neatleidžiami (žr. 88 punktą).

144. Žmogaus sauga.

144.1. Žmogaus saugos ugdymas pagrindinio ugdymo programoje organizuojamas vadovaujantis Žmogaus saugos bendrąja programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 (Žin., 2012, Nr. 89-4668).

144.2. Žmogaus saugos mokoma 5, 8 klasėse, kurioms skiriama po 1 pamoką per savaitę ir I gimnazijos klasėje, kurioje skiriama 1 val. per savaitę pirmajame pusmetyje (žr. 145 punktą).

145. Pagrindinio ugdymo programoms įgyvendinti skiriamų pamokų per savaitę skaičius:²

Dalykas \ Klasė	Klasė					IIg		Iš viso
	5	6	7	8	Ig	a	b	
Mokinių skaičius	21	23	23	23	19	17	17	122
Dorinis ugdymas:	1	1	1	1	1	1	1	
Iš jų: tikyba	1	1	1	1	1	1		6
Mokinių skaičius etika	17	12	12	8	14	5	11	
Mokinių skaičius	1	1	1	1			1	5
Mokymo(-si) poreikiams	4	11	11	15	5	12	5	
					1			1
Lietuvių k.	5	5	5	5	4	5	5	34
Mokymo(-si) poreikiams	1	1	1	1	1	1	1	7
I-oji užsienio kalba (anglų):	6*	6*	6*	6*	3	3	3	33
Mokymo(-si) poreikiams		1	1	1				3
II-oji užsienio kalba:		2	2	2	2	2	2	
Iš jų: rusų k.		2	2	2	2	2	2	12
Mokinių skaičius		18	15	12	14	14	12	
prancūzų k.		2	2	2				6

¹ Mokytojų tarybos 2013 06 14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

² Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

Mokinių skaičius		5	7	11	5	2	4	
Mokymo(-si) poreikiams					2	1	1	4
Matematika	4	4	4	4	3	4	4	27
Mokymo(-si) poreikiams		1		1	1	1	1	5
Informacinės technologijos	2*	2*	2*		1	1	1	9
Gamta ir žmogus/ biologija	2	2	2	1	2	1	1	11
Chemija				2	2	2	2	8
Fizika			1	2	2	2	2	9
Istorija	2	2	2	2	2	2	2	14
Pilietiškumo pagrindai					1	1	1	3
Geografija		2	2	2	2	1	1	10
Ekonomika ir verslumas						1	1	2
Dailė	1	1	1	1	1	1	1	7
Muzika	1	1	1	1	1	1	1	7
Technologijos	4*	4*	4*	2*	1,5	1	1	17,5
Kūno kultūra	3	2	4*	4*	2	2	2	19
Mokymo(-si) poreikiams					2			2
Žmogaus sauga	1			1	0,5			2,5
Privalomų pamokų sk. mokiniui	23	28	29	30	31	31	31	
Iš viso pamokų	34	39	41	41	38	34	34	264
Iš jų – mokymo(-si) poreikiams	1	2	1	2	7	3	3	19
Neformalusis švietimas	2	2	2	2	2	3	3	16

Pastaba: * pamokos skiriamos 2 mokinių grupėms.

V. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMAS

1. VIDURINIO UGDYMO PROGRAMOS VYKDYMO BENDROSIOS NUOSTATOS

146. Vidurinio ugdymo programa vykdoma vadovaujantis Vidurinio ugdymo bendrosiomis programomis. Ugdymas organizuojamas, vadovaujantis Vidurinio ugdymo programos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2006 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-1387 „Dėl Vidurinio ugdymo programos aprašo patvirtinimo“, mokymosi formų aprašu, bendraisiais ugdymo planais, gali būti atsižvelgiama į Mokymosi kryptių pasirinkimo galimybių didinimo 14-19 metų mokiniams modelio aprašą.

147. IV gimnazijos klasės mokiniams pageidaujant galima mažinti mokymosi dienų (pamokų), skirtų pažintinei kultūrinei veiklai, skaičių, nurodytą šio ugdymo plano 12 punkte. Sprendimą dėl šių dienų skaičiaus mažinimo priima Gimnazijos taryba.¹

148. Gimnazija mokiniui, besimokančiam pagal vidurinio ugdymo programą, sudaro sąlygas pagilinti pasirinktų sričių, dalykų kompetencijas, pasirengti laikyti brandos egzaminus ir pasiruošti tęsti mokymąsi.

149. Keisti dalyką ar dalyko kursą mokinys gali atsiskaitęs (išlaikęs įskaitą) iš naujai pasirinkto dalyko programos ar dalyko programos kursų skirtumo.

150. Individualaus plano dalykų, dalykų programų kursų keitimo tvarka:²

150.1. mokinys, pageidaujantis keisti dalyką ar jo kursą, turi:

150.1.1. parašyti motyvuotą prašymą gimnazijos direktoriui (prašymo forma – 7 priedas);

150.1.2. su gimnazijos direktoriaus pavaduotoju ugdymui suderinti keitimo galimybes;

150.1.3. su dalyko mokytoju aptarti programos reikalavimus, konsultacijas ir savarankiškai pasiruošti išlaikyti įskaitą (pereinant iš bendrojo į išplėstinį kursą);

¹ Mokytojų tarybos 2013-06-14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

² Mokytojų tarybos 2008 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-5, 2008 06 19 gimnazijos direktoriaus įsakymas Nr. V-225, Mokytojų tarybos 2013-06-14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

- 150.1.4. prašymą įteikti ne vėliau kaip likus 2 savaitėms iki pusmečio pabaigos;
- 150.1.5. IV gimnazijos klasėje nuo II-ojo pusmečio dalykų, jų kursų keitimas nerekomenduojamas dėl pernelyg didelio programų skirtumo;
- 150.2. mokinys, planuojantis pereiti iš bendrojo kurso (B) į išplėstinį (A) arba rinkdamasis naują dalyką, iki pusmečio pabaigos išlaiko įskaitą iš kursų programų skirtumų;
- 150.3. mokiniui įskaitą išlaikius, išplėstinio kurso (naujo dalyko) mokytojas elektroniniame dienyne įtraukia mokinį į grupės sąrašą, pažymi jo mokymosi kursą (A, B), įrašo įskaitos įvertinimą, nurodydamas pažymio tipą „įskaita“. Pusmečio (metinis) pažymys išvedamas pagal įskaitos įvertinimą;
- 150.4. dalyko bendrojo kurso mokytojas elektroniniame dienyne pašalina mokinį iš grupės sąrašo;
- 150.5. mokiniui, planuojančiam mokytis pagal dalyko programos bendrąjį kursą ir kurį tenkina turimas išplėstinio kurso įvertinimas, laikyti įskaitos nereikia;
- 150.6. mokiniui, planuojančiam keisti pasirenkamąjį modulį, dorinio ugdymo dalyką, įskaitos laikyti nereikia.
- 151.** Mokytojai, vykdydami Vidurinio ugdymo bendrąsias programas, sutarę metodinėse grupėse ir suderinę su gimnazijos administracija, gali:¹
- 151.1. dalykų bendrąsias programas skaidyti į modulius, kurių turinys ir skaičius pasirenkamas, atsižvelgiant į mokinių poreikius ir dalyko bendrojoje programoje numatytus mokinių pasiekimus. Vidurinio ugdymo programą įgyvendinti per dalykų modulius;
- 151.2. intensyvinti dalykų ar jų modulių mokymą;
- 151.3. integruoti dalykų turinį, diferencijuoti ugdymą;
- 151.4. iki 10 procentų dalykui skirtų pamokų organizuoti ne pamokų forma;
- 151.5. keisti vykdomas ir siūlyti naujas pasirenkamųjų dalykų programas.
- 152.** Gimnazija sudaro sąlygas mokiniams:
- 152.1. savanoriškai užsiimti socialine-pilietine ar kita visuomenei naudinga veikla;
- 152.2. susipažinti su profesinės veiklos įvairove ir rinkimosi galimybėmis, planuoti savo tolesnį mokymąsi ir darbinę veiklą (t. y. karjerą).
- 152.3. rengti ir įgyvendinti projektus, brandos darbus;
- 152.4. formuoti savo pasiekimų aplankus, kuriuose kaupiami mokinių pažangos ir pasiekimų įrodymai, taip pat ir elektroninius, orientuotus į tolesnio gyvenimo kelio pasirinkimą.
- 152.5. per mokymosi dienas, skirtas pažintinei kultūrinei veiklai, atlikti savanorišką veiklą, veiklą, susijusią su ugdymu karjerai.

2. UGDYMO SRIČIŲ DALYKŲ MOKYMO ORGANIZAVIMAS

153. Vidurinio ugdymo programą sudaro šios ugdymo sritys: dorinis ugdymas (etika ir tikyba), kalbos (lietuvių kalba ir literatūra, užsienio kalbos), matematika, gamtamokslinis ugdymas (biologija, chemija, fizika), socialinis ugdymas (istorija, geografija), meninis ugdymas (dailė, muzika), informacinės technologijos, technologijos, kūno kultūra, bendrųjų kompetencijų ugdymo sritys.

154. Dorinis ugdymas. Mokinys renkasi vieną dalyką – tikybą arba etiką.

155. Lietuvių kalba ir literatūra.

155.1. Mokiniams siūloma pasirenkamas visuotinės literatūros dalykas ir programą papildantys pasirenkamieji dalyko moduliai.

155.2. Mokytojams rekomenduojama siūlyti mokiniams atlikti projektinius, tiriamuosius, kūrybinius ir brandos darbus, konsultuoti mokinius.

156. Užsienio kalbos.

¹ Mokytojų tarybos 2015 06 19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

156.1. Nustaćius, kad mokinio pasiekimai (nesvarbu nuo to, ar mokinys pagal pagrindinio ugdymo programą mokėsi tos kalbos kaip pirmosios, ar kaip antrosios užsienio kalbos) yra:

156.1.1. B1 lygio, pagal vidurinio ugdymo programą siūloma rinktis B2 lygio kursą;

156.1.2. A2 lygio, pagal vidurinio ugdymo programą siūloma rinktis B1 lygio kursą;

156.1.3. A1 lygio, pagal vidurinio ugdymo programą siūloma rinktis A2 lygio kursą.

156.2. Užsienio kalbų modulių programos papildo B2, B1 kurso programos.

156.3. Anglų kalbai mokytis gimnazija siūlo mokiniams papildomai rinktis 2 modulius, rusų ir prancūzų – po vieną¹ (žr. 165 punktą).

157. Socialinis ugdymas. Mokinys gali rinktis istoriją, geografiją, pasirenkamąjį psichologijos dalyką, istorijos ir geografijos modulius.²

158. Matematika. Rekomenduojama mokiniams renkantis matematikos mokymosi kursą III, IV gimnazijos klasėse atsižvelgti į matematikos pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo rezultatus. Išplėstinį kursą rekomenduojama rinktis mokiniams, kurių pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo vertinimai ne žemesni kaip šeši balai. Bendrąjį matematikos kursą gali rinktis visi mokiniai. Jei mokinys, turėdamas penkis ir mažiau balų, nori rinktis išplėstinį matematikos kursą, jam turėtų būti sudarytos sąlygos mokymosi spragoms įveikti (pavyzdžiui, papildomi moduliai, konsultacijos).

159. Informacinės technologijos. Jei mokinys, pasirinkęs išplėstinį kursą, pagrindinėje gimnazijoje nesimokė pasirinkto modulio (išskyrus Duomenų bazių kūrimo ir valdymo modulį), jam sudaromos sąlygos papildomai mokytis išlyginamojo modulio temų. Išlyginamųjų modulių programos atitinka Informacinių technologijų pagrindinio ugdymo bendrosios programos Programavimo pradmenų, Kompiuterinės leidybos pradmenų arba Tinklalapių kūrimo pradmenų modulių programas.

160. Gamtamokslinis ugdymas. Mokiniams siūloma papildomai rinktis vieną modulio programą (žr. 165 punktą). Mokytojams rekomenduojama plėsti mokiniui siūlomų rinktis gamtos mokslų dalykų ar modulių programų (pavyzdžiui, biotechnologijų, biofizikos, biochemijos ir pan.) įvairovę.

161. Meninis ugdymas. Mokiniui siūloma rinktis bent vieną iš meninio ugdymo programų: dailės, muzikos.³

162. Technologinis ugdymas.

162.1. Mokinys gali rinktis vieną iš technologijų programos kryptių: turizmo ir mitybos; statybos ir medžio apdirbimo, pasirenkamąjį braižybos dalyką.⁴

162.2. Mokiniui, kuris I-II gimnazijos klasėse mokėsi pagal mitybos programą, siūloma rinktis turizmo ir mitybos technologijų kryptį; tiems, kurie mokėsi pagal konstrukcinių medžiagų programą – statybos ir medžio apdirbimo technologijų kryptį.

163. Kūno kultūra.

163.1. Esant pakankamam gimnazijos finansavimui, mokinys renkasi bendrąją kūno kultūrą bendruoju arba išplėstiniu kursais.⁵

163.2. Kūno kultūros pasiekimai mokinio pageidavimu gali būti vertinami pažymiais arba įrašu „įskaityta“. Mokinio, kuris planuoja pasirinkti sporto krypties studijas, pasiekimus rekomenduojama vertinti pažymiais.

163.3. Specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių kūno kultūros ugdymas organizuojamas vadovaujantis šio ugdymo plano 143.6-143.8 punktais.

¹ Mokytojų tarybos 2013-06-14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

² Mokytojų tarybos 2013-06-14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

³ Mokytojų tarybos 2015-06-19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

⁴ Mokytojų tarybos 2013-06-14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

⁵ Mokytojų tarybos 2015-06-19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

163.4. Mokinių, kurie lanko parengiamąją medicininę fizinio pajėgumo grupę, pageidavimu jų pasiekimai vertinami taip, kaip pagrindinės fizinio pajėgumo grupės mokinių pasiekimai. Dėl ligos pobūdžio negalintiems atlikti įprastų užduočių, mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinio fizinės galimybes ir gydytojo rekomendacijas.

163.5. Mokinių, atleistų nuo kūno kultūros, užimtumas organizuojamas vadovaujantis šio ugdymo plano 143.9 punktu.

164. Vidurinio ugdymo programos dalykams įgyvendinti skiriamų pamokų skaičius per savaitę ir per dvejus metus:

164.1. III gimnazijos klasė 2015-2016 m. m. ir 2016-2017 m. m.:¹

<i>Dalykas</i>	<i>IIIg klasė 2015-2016 m m.</i>		<i>IVg klasė 2016-2017 m m.</i>	
	<i>B</i>	<i>I</i>	<i>B</i>	<i>I</i>
Tikyba	1		1	
Etika	1*		1*	
Lietuvių kalba ir literatūra		5		5
Lietuvių k. modulis	1		1	
Anglų kalba	3*	4	3*	4
Anglų k. modulis	1**		1**	
Matematika	3*	4	3*	5
Matematikos modulis	1**		1**	
Informacinės technologijos		2		2
Istorija	2*	3	2*	3
Istorijos modulis	1**		1**	
Geografija	2		2	
Biologija	2*	3	2*	3
Fizika		4		3
Chemija		3		3
Dailė		2		2
Muzika		2		2
Turizmas ir mityba		2		2
Kūno kultūra		2		2
Visuotinė literatūra				
Psichologija				
Braižyba	1**		1**	
Dizainas				
Iš viso valandų:	55		55	
Neformalusis švietimas	3		3	

* gavus papildomą savivaldybės finansavimą

** panaudojus 5-10 klasių pamokas, skirtas mokinių ugdymo(si) poreikiams

164.2. IV gimnazijos klasė 2015-2016 m. m.:²

<i>Dalykas</i>	<i>IIIg klasė 2014-2015 m m.</i>		<i>IVg klasė 2015-2016 m m.</i>	
	<i>B</i>	<i>I</i>	<i>B</i>	<i>I</i>
Tikyba	1		1	
Etika			1*	
Lietuvių kalba ir literatūra	4*	5	4*	5
Lietuvių k. modulis				
Anglų kalba	3*	4	3*	4
Anglų k. modulis			1**	
Rusų kalba		3		3
Rusų k. modulis				

¹ Mokytojų tarybos 2015-06-19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

² Mokytojų tarybos 2015-06-19 nutarimas. Protokolo Nr. H-4.

Prancūzų kalba				
Prancūzų k. modulis				
Matematika	3*	4	3*	5
Matematikos modulis			1**	
Informacinės technologijos		2		2
Istorija	2**	3	2**	3
Istorijos modulis				
Geografija				
Biologija	2**	3	2**	3
Biologijos modulis				
Fizika		4		3
Fizikos modulis				
Chemija		3		3
Chemijos modulis				
Dailė		2		2
Muzika		2		2
Turizmas ir mityba		2		2
Statyba ir medžio technologijos				
Kūno kultūra		2		2
Visuotinė literatūra				
Psichologija				
Braižyba				
Dizainas				
Iš viso valandų:		54		57
Neformalusis švietimas		3		3

* gavus papildomą savivaldybės finansavimą

** panaudojus 5-10 klasių pamokas, skirtas mokinių ugdymo(si) poreikiams

165. Gimnazijos siūlomų modulių programos III-IV gimnazijos klasėms: ¹

IIIg	Ortografija ir punktuacija (lietuvių k.)
	Matematikos rinktiniai skyriai (išplėstinis kursas)
	„Fotono“ mokyklos uždavinių sprendimas (fizika)
	Istorijos šaltiniai
	Biotechnologijos (biologija)
	Anglų kalbos brandos egzamino kompetencijų lavinimas
	Šnekamosios kalbos įgūdžių lavinimas (anglų k.)
	Techninis vertimas (prancūzų k.)
IVg	Sakytinės ir rašytinės kalbos ugdymas (lietuvių k.)
	Kompleksinis matematikos kurso kartojimas (išplėstinis kursas)
	„Fotono“ mokyklos uždavinių sprendimas (fizika)
	Istorijos šaltiniai
	Šnekamosios kalbos įgūdžių lavinimas (anglų k.)
	Esminiai anglų kalbos rašytinio teksto kūrimo įgūdžiai
	Kompleksinio matematikos kurso kartojimo uždavinių sprendimas
	Rašytinio teksto kūrimas (prancūzų k.)

VI. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIŲ DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

1. BENDROSIOS NUOSTATOS

166. Pagalba mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, teikiama vadovaujantis

¹ Mokytojų tarybos 2013-06-14 nutarimas. Protokolo Nr. H-12.

„Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijos specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu“, patvirtintu gimnazijos direktoriaus 2011 m. birželio 8 d. įsakymu Nr. V-224.

167. Gimnazija rengia Gimnazijos ugdymo planą, atsižvelgdama į mokinių specialiųjų ugdymo poreikių įvairovę, mokinių ir jų tėvų (globėjų) pageidavimus, Pedagoginės psichologinės tarnybos išvadas ir rekomendacijas; vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V-1795 (Žin., 2011, Nr. 122-5771) ir šio skyriaus nuostatomis ir atsižvelgia į:

167.1. formaliojo švietimo programą;

167.2. mokymosi formą ir mokymo proceso organizavimo būdą;

167.3. į specialiojo ugdymo ir švietimo pagalbos poreikį (specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimo išvadas, Pedagoginės-psichologinės tarnybos rekomendacijas);

167.4. esamas gimnazijos galimybes (specialistų komanda, mokymo(si) aplinkos, mokymo ir švietimo pagalbos lėšos).

2. PSICHOLOGINĖS, SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS, SOCIALINĖS PEDAGOGINĖS, SPECIALIOSIOS PAGALBOS TEIKIMAS

168. Psichologinė pagalba, specialioji pedagoginė pagalba, socialinė pedagoginė pagalba, specialioji pagalba teikiamos vadovaujantis Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215 (Žin., 2011, Nr. 88-4220), Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 (Žin., 2011, Nr. 92-4395), Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. ISAK- 941 (Žin., 2004, Nr. 100-3729; 2011, Nr. 99-4675), Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 (Žin., 2011, Nr. 92 -4396).

169. Gimnazijoje mokiniui, turinčiam vidutinių, didelių ar labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių, specialiąją pagalbą teikia mokytojo padėjėjas.

170. Specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams ugdyti dalykų Bendrąją programą pritaiko mokytojas; formuoja ugdymo turinį pagal dalykus, numato ugdymosi erdves, parenka tinkamiausias ugdymo organizavimo formas (pamoka, projektinė veikla ar pan.), atsižvelgdamas į kiekvieno mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius, mokinio ir jo tėvų (globėjų) pageidavimus, gimnazijos Vaiko gerovės komisijos, gimnazijoje dirbančių švietimo pagalbos specialistų rekomendacijas. Aptariama ir įrašoma protokole Vaiko gerovės komisijos posėdyje.

171. Organizuodama mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių ugdymą, gimnazija atsižvelgia:

171.1. į mokinių specialiųjų ugdymosi poreikių pobūdį, lygį (nedideli, vidutiniai, dideli ir labai dideli), galimai juos sukėlusias priežastis (negalias, sutrikimus, aplinkos veiksnius);

171.2. į gimnazijos ir tėvų (globėjų) išipareigojimus įteisintus mokymo sutartyje;

171.3. ugdymo programą (Bendroji programa, pritaikyta mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, ar pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo individualizuota programa);

171.4. į turimas mokymo lėšas;

171.5. į švietimo pagalbos prieinamumą;

171.6. į ugdymosi erdves.

171.7. į specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio sveikatos sutrikimus ir mokyklos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas (pvz., trumpinti ugdymo veiklą / pamokų trukmę 5 min., o sutaupytą laiką skirti mokinių veiklai keisti, pertraukoms organizuoti).

172. Gimnazijos Vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos siūlymu, tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu mokinys, turintis vidutinių, didelių ir labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių:

įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir (ar) rašymo sutrikimų, intelekto (taip pat ir nepatikslingą intelekto sutrikimą), dėl bendrųjų mokymosi sutrikimų, taip pat turintis mokymosi sunkumų dėl nepalankios aplinkos, gali vėliau pradėti mokytis pirmosios užsienio kalbos, mokytis tik vienos užsienio kalbos arba pradėti vėliau mokytis antrosios užsienio kalbos. Vietoj kitos užsienio kalbos pamokų mokinys lanko specialiojo pedagogo arba logopedo užsiėmimus pagal individualiai sudarytą ir gimnazijos direktoriaus patvirtintą tvarkaraštį.

173. Bendrojo ugdymo klasėse besimokantiems mokiniams visi Bendrojo ugdymo plano keitimai, susiję su atleidimu nuo dalykų mokymosi, įforminami gimnazijos direktoriaus įsakymu.

3. SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

174. Specialiosios pedagoginės ir specialiosios pagalbos paskirtis – didinti ugdymo veiksmingumą.

175. Gimnazijoje specialiąją pedagoginę pagalbą teikia specialusis pedagogas ir logopedas, specialiąją pagalbą teikia mokytojo padėjėjas, vadovaudamiesi teisės aktais ir įgyvendindami Pedagoginės psichologinės tarnybos ar gimnazijos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas.

4. SPECIALIOSIOS PEDAGOGINĖS PAGALBOS TEIKIMAS

176. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama, vadovaujantis Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 (Žin., 2011, Nr. 92-4395);

177. Pagalba teikiama, kai ją skiria gimnazijos Vaiko gerovės komisija ar Pedagoginė - psichologinė tarnyba, tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimu.

178. Gimnazijos Vaiko gerovės komisijos paskirtą Pagalbos gavėjų sąrašą, komisijos pirmininko suderintą su Pedagogine – psichologine tarnyba, tvirtina gimnazijos direktorius.

179. Gimnazijos Vaiko gerovės komisijos sprendimu pagalba specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams teikiama pamokų arba ne pamokų metu pagal specialiojo pedagogo ir logopedo sudarytą užsiėmimų tvarkaraštį, patvirtintą gimnazijos direktoriaus.

180. Pagrindinė logopedo (vykdoma po pamokų), specialiojo pedagogo (vykdoma pamokų metu) darbo forma yra pratybos: individualios, pogrupinės (2-4 mokiniai), grupinės (5-8 mokiniai);

181. Pagalba yra derinama su psichologine, socialine pedagogine ir specialiąja pagalba.

182. Gimnazijos logopedas, specialusis pedagogas pareigybių aprašymuose numatytas funkcijas vykdo bendradarbiaudamas su Tarnybos ir kitų institucijų specialistais.

5. SPECIALIOSIOS PAGALBOS MOKINIAMS TEIKIMAS

183. Pagalba teikiama vadovaujantis Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 (Žin., 2011, Nr. 92-4396);

184. Pagalbą teikia mokytojo padėjėjas ugdymo proceso metu.

6. MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO POREIKIŲ, MOKYMO SIŪLYMŲ VERTINIMAS

185. Mokinio, kuriam rekomenduota mokytis pritaikius Bendrąją pradinio ugdymo programą arba pagal pradinio ugdymo individualizuotą programą, atsižvelgiant į programos pritaikymo lygį,

individualizuotą pradinio ugdymo programą mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami vadovaujantis Bendrojo ugdymo plano 37-39 punktų nuostatomis bei atsižvelgiant į gimnazijos ugdymo planą ir gimnazijoje pasitvirtintą vertinimo tvarką.

186. Mokinio, kuris mokosi pagal Bendrojo pagrindinio ir/ar vidurinio ugdymo programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai vertinami pagal bendrosiose programose numatytus pasiekimus ir vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų 62-70 punktų nuostatomis bei atsižvelgiant į gimnazijos ugdymo planą ir gimnazijoje pasitvirtintą vertinimo tvarką.

187. Mokinio, kuris mokosi pagal bendrojo pagrindinio ir/ar vidurinio ugdymo dalykų pritaikytą programą, mokymosi pažanga ir pasiekimai ugdymo procese vertinami pagal šioje programoje numatytus pasiekimus, vertinimo kriterijai aptariami su mokiniu, jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbą teikiančiais specialistais, susitariama, kokiais aspektais bus pritaikomas mokinio pasiekimų vertinimas ir pa(si)tikrinimų būdai, kaip jie derės su bendrosiose programose numatytais pasiekimų lygiais.

188. Dėl mokinio, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą mokymosi pasiekimų vertinimo (būdų, periodiškumo) ir įforminimo susitariama gimnazijos Vaiko gerovės komisijoje. Susitarimai priimami, atsižvelgus į mokinio galias ir vertinimo suvokimą, specialiųjų ugdymosi poreikius, planuojamą pažangą, tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimus. Vertinimo būdus renkasi gimnazija (vertinimo įrašais, „įskaityta“, „neįskaityta“, aprašais, pažymiais ir kt.

VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

189. Kitais, šiame ugdymo plane nenumatytais atvejais, vadovaujamosi 2015-2016 ir 2016-2017 metų bendraisiais pradinio ugdymo programos ugdymo planais, 2015-2016 ir 2016-2017 metų pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais.

SUDERINTA

Gimnazijos tarybos 2015 m. birželio ___ d. posėdžio
protoliniu nutarimu (protokolas Nr. F-___).

Pirmininkas

Ramutė Stankevičienė

SUDERINTA

Zarasų rajono savivaldybės
administracijos direktorius

Ramūnas Keršys

INDIVIDUALIOSIOS PROGRAMOS TITULINIO LAPO FORMOS PAVYZDYS

DUSETŲ KAZIMIERO BŪGOS GIMNAZIJA

APROBUOTA

menų ir technologijų metodinėje grupėje
200__ ____, protokolo Nr. ____ .

SUDERINTA

direktoriaus pavaduotoja (-s) ugdymui
201__ ____,_____
parašas, vardas, pavardė

PATVIRTINTA

201__ ____, direktoriaus įsakymu Nr. ____

Neformaliojo ugdymo (modulio, pasirenkamojo dalyko) programa 5-12 klasėms

*PROGRAMOS PAVADINIMAS*Parengė matematikos mokytoja
Vardas Pavardė

SIŪLOMA ILGALAIKIO PLANO FORMA

Kurso tikslas (tikslai):

...

Uždaviniai:

- 1.
- 2.

Eil. nr.	Tema (ciklas)	Pamokų skaičius
1		
2		
3		
4		
5		
	Iš viso pamokų:	
	Rezervinės pamokos:	

SIŪLOMA TRUMPALAIKIO PLANO FORMA

Tema. Pamokų skaičius.

Temos tikslas (tikslai):

...

Uždaviniai:

- 1.
- 2.

Eil. nr.	Pamokos tema	Priemonės ir darbo metodai	Esminiai gebėjimai ir mokinių pasiekimai	Vertinimas	Pastabos
1					
2					
3					

Pastaba: skiltyje „Priemonės ir darbo metodai“ rekomenduojama nekartoti priemonių, pavyzdžiui, vadovėlio, kuris naudojamas daugumoje pamokų. Tokias priemones galima būtų paminėti virš lentelės.

INDIVIDUALAUS UGDYMO PLANO FORMA

*Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijos IIIg klasės
mokinio (-ės) _____
201_-201_ m. m. individualus ugdymo planas
(pamokų skaičius per savaitę ir per vienerius mokslo metus)*

Pažymėkite pasirinktų kursų valandas.

Bendras valandų skaičius – ne mažesnis kaip 28. Rekomenduojamas maksimalus valandų skaičius – 32.

Minimalus mokinių skaičius laikinojoje grupėje – 5.

Dalykai	Kursas ir val. skaičius		Pastabos
	Bendras	Išplėstinis	
Privalomieji dalykai			
Tikyba	1		Privalomas 1 dalykas
Etika	1		
Lietuvių kalba ir literatūra	4	5	
Anglų k.	3	4	B1, B2 lygiai
Istorija	2	3	Privalomas 1 dalykas
Geografija	2	3	
Matematika	3	4.5	
Biologija	2	3	Privalomas 1 dalykas
Fizika	2	3.5	
Chemija	2	3	
Dailė	2	3	Privalomas 1 dalykas
Muzika	2	3	
Turizmas ir mityba	2	3	
Statyba ir medžio apdirbimas	2	3	
Bendroji kūno kultūra	2		
Pasirenkamieji dalykai			
Rusų k. (antroji)	3		A2, B1 lygiai
Prancūzų k. (antroji)	3		
Informacinės technologijos	1	2	
Visuotinė literatūra	1		
Psichologija	1		
Braižyba	1		
Pasirenkamieji dalykų moduliai			
Lietuvių k.	1		
Anglų k.	1		
Istorija	1		
Geografija	1		
Matematika	1		
Fizika	1		
Biologija	1		
Chemija	1		
Iš viso valandų:			

Data _____

Mokinio parašas _____

1-4 KLASIŲ MOKINIŲ UGDYMO POREIKIŲ TYRIMO ANKETA

*Mieli mokiniai,
planuokime kitų mokslo metų mokymąsi kartu!*

I. Dorinis ugdymas 1-4 klasėse.

Pabraukite dalyką, kurį renkatės mokytis:

tikyba
etika

II. Užsienio kalba (būsimiesiems antrokams).

Pabraukite kalbą, kurią rinksitės mokytis:

prancūzų
anglų

III. Neformaliojo švietimo programos 1-4 klasėse.

Pagal mokytojos pasiūlytą sąrašą įrašykite programų, kurias rinksitės kitais mokslo metais, pavadinimus. Lankyti užsiėmimus pagal programą galėsite, jeigu ją pasirinks ne mažiau kaip 7 mokiniai.

1. _____

2. _____

Data _____

Mokinio v., pavardė _____

Tėvų parašas _____

5-12 KLASIŲ MOKINIŲ UGDYMO POREIKIŲ TYRIMO ANKETA

*Mieli mokiniai,
planuokime kitų mokslo metų ugdymą kartu!*

I. Dorinis ugdymas 5-8, I-II gimnazijos klasėse.

Pažymėkite dalyką, kurį renkatės mokytis kitais mokslo metais:

- tikyba
- etika

II. Antroji užsienio kalba (pažymi būsimieji šeštokai).

Pažymėkite planuojamą mokytis antrąją užsienio kalbą:

- rusų
- prancūzų

III. Pasirenkamasis dalyko modulis I-II gimnazijos klasėse.

Įrašykite vieną mokomąjį dalyką, kurio modulį lankytumėte kitais mokslo metais (pvz. lietuvių k., matematika):

IV. Privalomas informacinių technologijų modulis II g klasėje.

Pažymėkite vieną iš siūlomų:

- Programavimo pradmenys.
- Kompiuterinės leidybos pradmenys.

V. Neformaliojo švietimo programos 5-8, I-IV gimn. klasėse.

Pagal auklėtojos paskelbtą sąrašą įrašykite programų, kurias rinksitės kitais mokslo metais, pavadinimus. Lankyti užsiėmimus pagal programą galėsite, jeigu ją pasirinks ne mažiau kaip 7 mokiniai.

1. _____
2. _____

Data 201_-05- ____

Mokinio v., pavardė _____

Mokinio parašas _____

Tėvų parašas _____

MOKINIO, PAGEIDAUJANČIO KEISTI KURSAŲ (DALYKŲ) PRAŠYMO FORMA

 (vardas, pavardė)

 (klasė)

Dusetų Kazimiero Būgos gimnazijos
Direktoriui

P R A Š Y M A S

 (data)

Prašau leisti atsisakyti šių mokomųjų dalykų:

Norėčiau pasirinkti šiuos mokomuosius dalykus ir jų kursus:

Motyvai:

 (mokinio parašas)

Suderinta su mokytojais:

 (parašas)

 (vardas, pavardė)

 (parašas)

 (vardas, pavardė)

 (parašas)

 (vardas, pavardė)

Išlaikytos įskaitos (pereinant iš bendrojo į išplėstinį kursą arba pradėjus mokytis dalyką vėliau):

 (dalykas, kursas)

 (įvertinimas)

 (mokytojo parašas, v., pavardė)

 (dalykas, kursas)

 (įvertinimas)

 (mokytojo parašas, v., pavardė)